ПРИМЕРАК 1 ДИНАР

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА

ДАН

ГОДИНА I — БРОЈ 121
Излази свакодневно сем понедеоника

НОВИ САД, четвртак, 17 октобра 1935
Уредништво и администрација: Булевар Краљице Марије бр. 9. Телефон: 21-05, 21-06. — Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду број 58-460. — Поштански фах број 178.

МЕСЕЧНА ПРЕТПЛАТА:
20 дин. за земљу, 50 за иностранство

Абисинија се спрема на противофанзиву

Уступање Огадена Италији и привредни монопол над Абисинијом?

Рим, 16 октобра. — Агенција Стефани јавља:

Рас Сејум, који се налази са великом војском у области реке Гуружгура, извршио је велике покрете трупа у Сциру, једној области западно од Аксума, да нападне на десно крило италијанске војске. У исти мах треба да отпочне абисинска офанзива на левом крилу.

Декзас Каса налази се на путу према северу у правцу Десио и Макале.

Рим, 16 октобра. — Агенција Авас јавља:

Абисински одреди покушали су да пређу реку Сетит. Италијанске трупе одбиле су их
Абисинци су при томе имали велике губитке.

Париз, 16 октобра. — Авас саопштава:

Данашњи листови, готово сви, напомињу да је данас десетогодишњица закључења Локарнског уговора. Иначе се листови у својим данашњим коментарима мање баве Женевом него ли разговорима у Паризу, где г. Лавал, како уверавају листови, чини напоре да омогући непосредни споразум.

Г. Пертинакс у листу „Еко де Пари" о томе даје и неке појединости и између осталог каже да г. Лавал тражи да му се да још 8 до 10 дана времена, како би још једном покушао да омогући непосредан споразум. Ако ни том приликом не буде успеха, г. Лавал ће се у свему сагласити са применом привредних санкција.

Г. Пертинакс мисли да је Лондон прихватио молбу г. Лавала да му се да још један рок. Добивши пристанак Лондона, г. Лавал је, по Пертинаксовим обавештењима, саопштио италијанском амбасадору свој предлог компромиса, чије су главне основице следеће:

1. Италија пристаје да обустави офанзиву у Абисинији и да нареди генералу г. де Бону да задржи своје трупе на досад заузетим положајима;
2. Абисинска покрајина Тигреј прогласила би се независном кнежевином;
3. Уступају се Италији абисинске покрајине Харар и Огаден;
4. У Абисинији завео би се поредак међународног надзора при чему би претставници Италије имали извесно првенство;
5. Абисинији би се дао властити излаз на море преко луке Зеила у британској Сомалији;
6. Овај би се споразум коначно закључио посредовањем Друштва народа.

Г. Пертинакс на крају вели да већина делегација у Женеви сматра да је мало вероватно да би се Савет друштва народа сагласио са овом формулом.

Слична обавештења има и „Евр". Овај лист додаје да је британски амбасадор сер Џорџ Кларк, примивши саопштење г. Лавала, одмах упитао у име своје владе да ли је Француска вољна да примењује све санкције, које је одлучио Савет Друштва народа, на основу става 3 члана 16 Пакта Друштва народа.

„Евр" мисли да би г. Мусолини пристао на формулу са независном кнежевином Тигре и уступањем Огадена, с тим да се Италији над осталом Абисинијом да нека врста привредног монопола. Што се пак Енглеске тиче, лист мисли, да ће она пристати на преговоре тек ако се трупе генерала г. де Бона повуку из Абисиније.

Најзад, писац овога чланка сумња да ће ове предлоге прихватити Абисинија, „која, вели, не само што се не сматра тученом већ се нада да ће властитом снагом истерати Италијане из Абисиније".

Предлог за смањење енглеске флоте у Средоземном мору

Лондон, 16 октобра. — „Тајмс" заступа мишљење да се може узети као истинито да је француски министар г. Лавал поднео Великој Британији и Италији план у главним цртама о уклањању италијанско абисинског рата.

Између осталог, према томе плану, Велика Британија требала би да смањи своју флоту у Средоземном мору. Што се тиче Абисиније, г. Лавал је говорио само о општим цртама о споразуму, на основици мандата добијеног од Друштва народа, и уз признање посебних интереса Италије.

Лист вели да је приликом својих разговора са италијанским амбасадором, г. Лавал саветовао да Италија учини први корак тиме што ће повући из Либије своја појачања, свакако ако буде сигурно, да ће и Енглеска са своје стране поћи за италијанским примером. У исто време, према мишљењу г. Лавала, требало би да и г. Мусолини да отворену и обавезну изјаву о својим мирољубивим намерама према енглеском народу

Гора Геи пред падом

Рим, 16 октобра. — Агенција Стефани јавља:

Услед бомбардовања од стране италијанских трупа, претрпеле су абисинске трупе у области Тафаре, Геберна и Гирема велике губитке.

Гора Геи, један врло важан центар налази се пред падом.

—o—

Италија је последњег месеца увезла из Енглеске 413 хиљада тона робе

Лондон, 16 октобра. — Агенција Стефани јавља:

Многи овдашњи листови доносе вести, према којима је све већи застој на енглеском тржишту у вези са смањењем италијанских куповина.

Италија, која из Велике Британије увози годишње 1,500.000 тона разне робе, је држава која највише купује у Великој Британији. Колики је застој види се најбоље из чињенице да је Италија последњег месеца извезла из Велике Британије робе у количини од 413 хиљада тона.

Абисински цар је својом руком опалио метак из нових брдских топова

Адис Абеба, 16 октобра. — *ДНБ јавља:*

Абисински цар је јуче лично прегледао нове брдске топове на стрелишту у Адис Абеби и својом руком опалио први метак.

Један велики народни непријатељ

(а). Мода је стари непријатељ нашем сељачком народу.

Откако је наш народ напустио у неким крајевима своју народну ношњу, он је сем свог чедног спољашњег изгледа изгубио и своју економску равнотежу. Ове примедбе важе нарочито за широке сеоске народне слојеве у Војводини, али ће оне ускоро бити актуелне и за све наше крајеве.

Ваља проћи данас кроз наша војвођанска села и видети, како се наш свет одева и обува при раду и при празновању, па да се види, зашто он и морално и материјално пропада. Начин одевања одаје нам, да домазлук нарочито нашег сиромашног сеоског сталежа не почива на разбору и рационалности, него да је ту посреди дубоко уврежен порок, који нам ваља свим сретствима лечити, док га не искоренимо.

Начин одевања сељачког народа је основ рационалног живота сељачке породице. Где сељак често мења материју и крој своје одеће знак је, да је раскрстио са својом народном традицијом. А кад сељак напусти народну традицију, њу више нема ко да чува. Напуштање народне ношње значи и напуштање обичаја, песама, игара, култа лепих верских и историских аманета; значи напуштање свега онога што један народ чини специфично својим.

И чиме се све то замењује?

Шареном фабричком материјом, која се сваке сезоне мења и по боји и по крају, али која се не фабрикује тако, да би се могла носити кроз више сезона.

Овакав начин одевања не може издржати наш мали сељак. Одевање и обување једне девојке по овом начину мора да кошта толико, колико не може да поднесе имање од 10—20 кат. јутара земље. Времена су се променила. Макази цена између аграрних продуката и индустриских продуката су велике и веће но што су биле пре рата, а приход земље је опао. Може се слободно рећи, да данас сељаку треба бар пет пута онолико пара да утроши на одело, колико му је пре рата требало. И ако се држи уобичајеног облачења, он се мора задужити, па и пропасти.

Рекли смо, да је ту посреди порок, који је захватио наша села одавно и који их дави, да народ не може да дигне главу. Наш сељак улаже сав свој труд на крпе, чији је прави роб. По нашим селима се скоро свако вече „корзира". Човек мора да се пита: ко ради на селу? За корзо се ваља удесити, обући и обути, па мало и лице и фризуру дотерати. А то је све дангуба и то све кошта. Наши ситни земљишни поседи не дозвољавају овакав начин живота, јер се корзирање и шминкање не слаже са животом орача и копача. То није било тако пре 30 година. Родитељи су тада више упућивали омладину на рад и на рационалан живот него данас, али тада и није било међу омладином толико незадовољства и других нездравих појава, колико данас има.

Сматрали смо за своју дужност, да укажемо на моду као на једну нашу друштвену несрећу, коју нам ваља искоренити што пре из нашег народа. Ту се пружа широко поље истинског културног рада за наша културна друштва на селу па и у граду. Ако успемо, да вратимо наш народ на рационално одевање, ми ћемо спасти многе породице на селу од једне несреће, која их води сигурној материјалној пропасти.

Порука генерала Кондилиса грчким избеглицама

„Краљ ће се опет успети на престо, јер то тражи спас Грчке"

Монархистичке манифестације у Атини.

Атина, 16 октобра. — *Атинска агенција јавља:*

Претседник министарског савета г. Кондилис упутио је поруку избеглицама у којој их потсећа на националне борбе које су заједнички извојевали и на бригу коју је увек указивао њиховим невољама.

У поруци вели између осталога:

„Републикански режим, чији сам ја главни оснивач био у години 1924 није могао током дванаест година свога примењивања обезбедити нормални политички живот и благостање земље. Спољне опасности и тенденција ка анархији у унутрашњости налажу промену и успоставу крунисања демократије која је најјачи режим и која је кадра уклонити све опасности.

„Краљ ће се опет успети на престо, јер то тражи спас Грчке а тражи то исто тако и већина јелинског народа.

„Следујте мени и будите убеђени, кад то чините да служите и интересима нације и вашим сопственим".

Министар г. Комненовић примиће се кандидације за претседника Народне скупштине

Београд, 16 октобра. — *У политичким круговима сматра се, а о томе се живо расправља и међу народним посланицима, да су најозбиљнији кандидати Клуба владине већине, за претседника Народне скупштине Министар за физичко васпитање народа г. Мирко Комненовић, заступник Министра социјалне политике и народног здравља.*

Као кандидати за потпретседнике спомињу се гг. Матица, Вјекослав Милетић и Гавран Исмет бег Капетановић. Још није познато ко ће бити предложен од стране клуба већине од Словенаца.

Како сазнајемо Министар г. Комненовић, који је синоћ дуже конферисао са претседником финансиског одбора Народне скупштине г. др. Марком Кожулом, примио се кандидације. (Дан)

Одобрено држање белгиске делегације у Женеви

Брисел, 16 октобра. — *Министарски савет одобрио је држање г. ван Зеланда и белгиске делегације у Женеви у итало-абисинском сукобу и у погледу мера које су предузете.*

Исто тако министарски савет усвојио је ванредни буџет за 1936 годину у износу од 2 милијарде 337 милиона белга.

—o—

Кубанска влада помагаће британску тезу у Женеви

Хавана, 16 октобра. — *Овдашњи енглески посланик конферисао је са министром спољних послова, те се мисли да је саветовао кубанској влади да помогне британску тезу у Женеви.*

Као накнаду кубанска влада би добила трговинску корист.

Министарски савет сада проучава питање могућности помагања британске тезе а да се у исто време сачува пријатељство Италије.

Демантне вести о дозволи преласка совјетске војске преко румунске границе

Букурешт, 16 октобра. — *Радор јавља:*

Министарство иностраних послова саопштава следећи комунике:

„Вести да се воде или да су се водиле између Румуније и СССР преговори о дозволи пролаза совјетских трупа преко румунске територије лишене су сваког основа.

„Ове вести су део систематске акције, коју воде извесни инострани кругови, да би постигли промену садашње политике Румуније, као и ометање њених веза са СССР чије одржавање је један од циљева иностране политике Румуније.

„Што се тиче пакта о међусобној помоћи између Румуније и СССР, није он био објекат преговора између обе владе.

„Према томе министарство иностраних послова нема по том предмету ништа друго да саопшти".

—o—

Страни новинари одлазе за Харар

Париз, 16 октобра. — *Авас јавља:*

Према досад стиглим вестима из Адис Абебе, велики број страних новинара напустио је абисинску престоницу и отпутовао за Харар, пошто им није било могуће да добију какву било вест у престоници.

Г. Никола Прека иступа из Клуба владине странке

Београд, 16 октобра. — *Бивши Министар г. Никола Прека упутио је писмо Клубу владине већине у коме изјављује да иступа из клуба.*

Овај иступ г. Преке свакако је у вези са иступањем народних посланика гг. Матице, др. Кожула и других, који намеравају да оснују свој засебан клуб. (Дан)

—o—

Г. Аца Станојевић предао је молбу г. др. Корошцу за одобрење Ј. Р. З

Београд, 16 октобра. — Како ваш дописник сазнаје, пре јучерашњег одласка г. Аца Станојевић посетио је г. др. Корошца и предао му молбу за одобрење рада ЈРЗ. *(Дан)*

—o—

На Београд је извршен фингирани напад из ваздуха

Београд, 16 октобра. — **Данас после подне извршен је фингирани дневни напад из ваздуха на Београд.**

Према наредби в. д. Управника града Београда г. Аћимовића саобраћај пешака и кола био је за све време обустављен. (Дан).

—o—

Објава о састанку Народне скупштине

Београд, 16 октобра. — Данас пре подне истакнута је у Народној скупштини објава којом претседник Народне скупштине г. Ћирић заказује седницу Народне скупштине за 19 октобар са дневним редом: утврђивање дневног реда. *(Дан)*

—o—

Загребачки надбискуп коадјутор г. др. Степинац код министра правде г. др. Мишкулина

Београд, 16 октобра. — Загребачки надбискуп коадјутор г. др. Степинац допутовао је у Београд и посетио данас пре подне Министра правде г. др. Мила Мишкулина. (Дан.)

—o—

Оснивање Ј.Р.З. у Новом Врбасу

Нови Врбас, 16 октобра. — Јуче је у Новом Врбасу одржана шира конференција присталица Ј. Р. З., која је била доста добро посећена.

Присутне је са програмом странке и статутима упознао г. Илија Милованчев, повереник Ј. Р. З. за Срез кулски.

На конференцији су затим говорили г. г. Мартин Крамер, Лудвиг Ковалски, Анђелко Раушенбергер и Данило Хајб.

На крају је изабрана привремена управа у коју су ушли: претседник г. Мартин Крамер, потпретседник г. Хенрик Најман, секретар г. Анђелко Раушенбергер, професор, благајник г. Аца Тузлић, трговац са 18 чланова управе.

Са конференције је послат телеграфски поздрав шефу странке г. Аци Станојевићу и претседнику владе г. др. Милану Стојадиновићу.

—o—

Телефонска веза између наше државе и Исланда

Београд, 16 октобра. — Решењем г. Министра пошта и телеграфа отворена је телефонска веза између свих места Југославије с једне и Исланда с друге стране. (Дан).

Министарски савет претреса пројекте политичких закона и ефекат смањења чиновничких принадлежности

Београд, 16 октобра. — Данас у 5 часова после подне одржаће се седница Министарског савета на којој ће се, како сазнајемо претресати, између осталог, пројекти свих закона, који се имају после дискусије упутити скупштинском одбору.

На истој седници Министарског савета расправљаће се — како ваш дописник сазнаје из поузданих извора — и о ефекту смањења принадлежности државних службеника, па се очекује да ће се, по свој прилици, донети извесне корисне мере по овом питању. (Дан).

Комеморација Блаженопочившем Краљу Александру приређена је на гату мајора Стојана у Сплиту

Сплит, 16 октобра. — На гату мајора Стојана приређена је јуче комеморација за успомену на преношење мртвог тела Блаженопочившег Краља. Цео простор био је испуњен многобројним народом и претставницима свих националних, и културних установа, као и великог броја сокола.

Комеморација је почела извођењем Бетовеновог посмртног марша.

Затим је ћутањем од три минута одана пошта Блаженопочившем Витешком Краљу Александру I Уједињитељу. На крају је збор Средње техничке школе отпевао Хаџеову: „Слава теби Краљу-Мученику", а соколска музика интонирала је државну химну. (Дан).

Изјава вођства Младонемачког покрета Југославије

Претседник вођства младонемачког покрета у Југославији г. др. Никола Хаслингер умолио нас је да објавимо следећи коминике:

„Вођство младонемачког покрета у Југославији дознаје да неодговорне личности, које припадају т. зв. немачким покретима, врше пропаганду по селима међу швапским становништвом да су Млад немци и национ-социјалисти у вези с младонемачком акцијом у уској сарадњи.

Овим путем вођство Младонемачког покрета изјављује да са обновљеним Немачким покретом у Панчеву који води др. Јан б Авендер, као и са Немачким покретом „Борбаша" из Бачке Паланке и са национал-социјалистичким покретом у Торжи, који је уствари пододбор панчевачког покрета, нема ништа заједничког и никакве везе.

Младонемачки покрет у Југославији који има свој одређени циљ, прописан друштвеним правилима, који су власти одобриле, ради потпуно у духу југословенске идеологије и не жели да долази у било какву везу или у разум са наведеним покретима.

Младонемачки покрет заправо везан се уз југословенску радикалну заједницу и у том смислу моментано и ради".

Да ли су пензиони фондови које је наследила Банска управа били исцрпљени приликом преузимања?

Одговор г. др. Владимира Маргана

Угледни финансиски и пољопривредни стручњак г. др. Владимир Марган упутио нам је ове редове:

Господине уредниче,

Молим Вас лепо да изволите дати места следећој мојој изјави:

На 4 страни „Дана" од 12 о. м. у „Нашој рубрици" изашла је једна вест о невољама општинских пензионера у Дунавској бановини, у којој се каже, „до овакног стања дошло је због тога што су пензиони фондови, које је Банска управа наследила од бивших самоуправних области, били исцрпљени"

Да се смисао ове примедбе не би криво разумео и тумачио, у име бивше Подунавске Области, коју сам имао част претстављати од почетка до краја као претседник Обласног одбора и обл. комесар, морам изјавити, да сам Дунавској бановини 15 новембра 1929 год. предао:

готовине	1,649.132.80	д.
хартије од вредности	11,625.317.60	„
улога	2,428.272.55	„
свега	15,702.722.95	д.

У нашем пензионом фонду имали смо увек око 1 1½ милион динара, тако, да смо морали смањити мировинске доприносе, јер смо увек имали готовине на претек.

Даље, предао сам Банској управи велики и богати путни инвентар, који се састоји из:

10 парних ваљака, 10 камиона са 10 приколица, 4 путарске камион кућице за чување путног алата. Једну нову потпуно инсталирану велику машину дробилицу за камен са целим потребним прибором. Даље 2 мале локомотиве за 40 вагонета декавилске железнице за превоз камена са око 40 километара пруге, све ново и у одличном стању и у вредности од 10—15 милиона динара.

Наши мировински доприноси и обласни прирези утицали су тачно, убрали смо око 70% наших потраживања (док остале Области 15 25%). Наша Обласна самоуправа плаћала је тачно све своје пензионере и намештенике. Финансије бивше Подунавске области биле су увек тако добро уређене, да је то и само Министарство финансија са похвалом више пута признало.

Ако је дошло до катастрофе и до велике невоље код банских пензионера, што се мора у највећој мери жалити, томе бивша Подунавска Област зацело није крива.

Ово морам изјавити у част бивше Подунавске Области.

Молим да примите уверење мог великог поштовања.

Вршац 14 октобра 1935 г.

Др. Владимир Марган

На ђерник полиције оптужен због убиства одговара пред Окружним судом

Данас је пред великим Кривичним већем новосадског Окружног суда одржан по други пут претрес против Милана Несторовића, наредника полиције из Ковиља. Несторовић је оптужен да је 12 јула прошле године у Горњем Ковиљу испалио метак из револвера на Ђоку Продановића, који је услед задобивених озледа умро. Истом згодом и истог момента испалио је Несторовић још три метка из свог револвера и погодио Стевана Марковића, те му нанео тешке телесне озледе.

Против Несторовића одржан је већ 15 децембра, 1934 г. кривични [illegible] ним судом и том приликом Несторовић је осуђен на 5 и по година робије.

Ову пресуду 29 маја 1935 Касациони суд је поништио и упутио Окружни суд да одржи нови претрес и да донесе нову пресуду.

Претрес је прекинут у 14, да би се наставио у 15 часова. Тада ће државни тужилац и одбрана дати и пашће вероватно пресуда.

Суђење банкарима у Суботици

Саслушавање дужника и улагача Аћанско-молске штедионице

Суботица, 16 октобра. — У кривичној афери Аћанско-молске штедионице данас су настављена саслушања сведока и то већином дужника банке, који су својевремено исплатили свој дуг, али су пропустили да траже повратак меница.

Ове менице есконтиране су и код других банака, тако да су дужници два пута морали исплатити свој дуг и према томе трпе штету од 150.000 динара.

Данас су саслушани и улагачи, који су изгубили сав свој иметак отприлике један милион 500.000 дин.

Вероватно је да ће до суботе бити саслушани сви сведоци, а после тога да ће своја стручна мишљења стручњаци за књиговодство. (Дан.)

—o—

КАСАЦИОНЕ ПРЕСУДЕ

Смањена је казна Ђури Чизмару, који је био оптужен због кривоклетства

Данас је пред Касационим судом одржан претрес против Ђуре Чизмара, ратара из Руског Крстура, који је оптужен да је 21 октобра 1932 године пред Сремским судом у Кули положио лажну заклетву да је примио 7000 динара на зајам од Михајла Катрине иако је тај новац примио од Ане Катрине.

Истога дана он је, такође пред судом, извршио злочин употребе лажне исправе у вези са поменутим зајмом. Окружни суд у Сомбору 1 априла 1935 године осудио је Чизмара на једну годину и шест месеци робије и на три године губитка часних права.

Данас је Касациони суд казну оптуженог смањио на једну годину робије и на две године губитка часних права.

Касациони суд поништио је две пресуде, изречене због убиства

Окружни суд у Белој Цркви одржао је 21 марта 1935 године кривични претрес против Славка Несторовића, ратара из Јабланке у Банату, који је био оптужен да је 6 децембра прошле године, хтео да из куће, где је заједно живео са женом и тастом, однесе неколико кола ђубрета, дошао у сукоб са својим тастом Златојем Петровићем и том приликом, у нужној одбрани, пошто га је таст напао, ударио Златоја двапут по глави. Од тих повреда Златоје је умро.

Пошто је Окружни суд сматрао да је убиство извршено у нужној одбрани Славко Несторовић ослобођен је сваке кривице.

Данас је Касациони суд ову пресуду поништио и решио да се код Окружног суда има одржати нов претрес.

*

Исто тако поништио је Касациони суд и пресуду Окружног суда у Сомбору, којом је Адам Бајић, земљорадник из Грађиног Брха, због убиства извршеног над својим оцем, осуђен на 4 године строгог затвора.

НАША РУБРИКА

Матица Српска и порез

Пред овогодишњу главну скупштину Матице Српске чули су вести о огромној разлици у порези коју плаћа М. С. и њој сличне културне установе у Београду, Загребу, Сарајеву, Љубљани, од којих су неке много богатије од М. С. — На београдском састанку пријатеља Матице Српске изнесено је у цифрама колико која од тих културних установа плаћа порезе. Према тим подацима разлике су заиста огромне Када би се М. С. изједначила са својим посестримама, њој би преостала знатна свота за културни рад. Ако већ нису културне установе ослобођене од плаћања порезе, а оно је крајње време да се изједначи порез који плаћају.

Или наше пореске власти мисле, да је у Војводини све у реду и да није потребно радити појачаном снагом на културном пољу?

Ако се тако мисли, то је велика заблуда.

У Војводини, међу југословенским живљем, данас треба радити на том пољу више него икада.

—о—

Наш југ и пригонна лирика

Некада је код нас у Војводини цветала природна поезија као ни у једном нашем крају. Штогод се данас у ком нашем селу или граду важније и значајније одиграло, сутра су већ тамбураши и гајдаши, или неко из народа то опевали.

После рата је нестало у Војводини пригодне поезије. Али је није престало на нашем југу.

У „Јужном Задругару", је један Битољац спевао ову природну песму:

„Седам од сто, тако кажу,
Ал' рачуни се не слажу,
Јер првога кад сабраше
И пола ми плате даше,

Видим јадан, куку мене,
— Јер су, кажу, пале цене
Плате имаш двапут мање —
А бројно се не промени стање.

Већ и лето на путу је дете,
А додаци у заборав лете.

Ето тако због Нашице
Ми сносимо последице."

Песма истина не одговара строго овим прописима поетике; има у њој можда и хиперболисања, али јој се пригодан карактер не може одрећи.

Немачко-персиски компензациони закључак од 33 милиона марака

Немачка је са Персијом закључила један компензациони посао у вредности од 33 милиона марака.

Немачка ће лиферовати Персији стројеве за текстилну индустрију електро апарате, аутомобиле и мотоцикле, а у замену ће примити вуну, памук, шалитру, гвоздену руду, пшеницу и пиринач.

—о—

ЖИВОТ НАШИХ ЉУДИ И КРАЈЕВА

Због дуга Окружном уреду, пописана је сва покретна имовина Деспот Св. Иван

Пописана је сва покретна имовина општине Деспот Св. Иван због дуга Окружном уреду за осигурање радника. За приплодну стоку, која је такође заплењена, расписаће се дражба на лицу места. Ово је заиста јединствен случај да се једној општини, као правном лицу пленi покретни иметак ради дуга.

За општинског бележника у Куцури именован је решењем Банске управе Дунавске бановине г. Ненад Момиров, а за подбележника у Руском Крстуру г. Војин Убавић.

Ванредну седницу одржаће Пингпонг клуб из Панчева у недељу 3 новембра у 11 часова пре подне у малој дворани хотела „Еспланад".

Акција за оснивање друштва „Нови поздрав" покренута је у Панчеву. Основан је акциони одбор у који су ушли: г. г. Миленко Рајковић, Владислав Ауман, Бранислав Букур, Петар Мијић и Светислав Анђелковић. Одбор је затражио од друштва из Петровграда потребна упутства и правила.

Ваздушни напад на Панчево извршиће се 30 о. м. у 9 часова увече. Почетак напада објавиће сиренама свих творница, железничких локомотива и бродова као и звоњавом са свију цркава.

Четири револверска метка испалио је у свога оца Милана, Каменко Радишић из Иланце због тога што му отац није дозволио да се исели из заједничке куће. Тешко рањени отац почео је да бежи вичући у помоћ. Мало даље од места несрећа Милан је пао и суседи су му указали помоћ. Његове су повреде такве природе да неће остати у животу. Убица је побегао и до сада није пронађен. У Иланци, некада мирном и тихом селу, у последње време криминал је узео маха и овај случај није изазвао нарочито интересовање међу становницима.

Омладинско римокатоличко удружење подигло је свој дом у Букину у непосредној близини цркве. То ће бити једна од најлепших зграда у селу. Дом је подигнут добровољним прилозима. У дому ће бити смештена сва верска и културна удружења. У њему ће се одржавати састанци, скупштине, приредбе и свечаности. Освећење дома обавиће се почетком септембра, уз велике свечаности. За подизање дома највише заслуга има г. Георг Поц, свештеник.

Ватрогасна жупа у Винковцима одржаће од 1 до 8 децембра ватрогасни течај, који ће водити ватрогасни инспектор г. Иво Грес. Како жупа броји око 600 чланова, течај ће похађати око 60 до 70 ватрогасаца.

Билијарски клуб основан је у Винковцима иницијативом г. др. Георгевића, који је шести у држави. За претседника је изабран г. Јосип Свобода.

Наша радња у суботу и недељу 19 и 20 о. м., затворена. — Барзел, гвожђарница. — Суботица.

У државној дирекцији шума у Винковцима одржаће се 25 о. м. лицитација режијског материјала (храстових летава, дрва за огрев и дрвеног угља). Материјал је сложен на стоваришћима железничких станица и на обали Саве.

Акција за подизање споменика Блаженопочившем Витешком Краљу Александру поведена је међу учитељством среза бачко-паланачког. Споменик ће се подићи из прихода који буду дале разне приредбе, забаве и концерти као и добровољни прилози.

Освећење нове цркве у Дебељачи обављено је у тишини и без нарочитих свечаности. Због болести банатског епископа Њ. П. г. др. Георгија Летића, освећење је извршио архијерејски намесник крепајски уз асистенцију протонамесника г. Богдана Новаковог из Крепаје и пароха г. Благоја Веселиновића. Подизању цркве највише је допринео г. Светозар Јовановић, свештенички син и секретар Црквене општине. Међу многим приложницима истичу се својим лепим поклонима гђа Јовановић, гђица др. Борислава Недељковића, општ. лекар и гђа Бранка Зита, учитељица.

Организовање добровољне ватрогасне чете извршено је у Боки на конституирајућој скупштини којој је присуствовало 25 уписаних ватрогасаца. Изабрана је управа у коју су ушли као претседник г. Жива Субић, претседник општине, за заповедника г. Петар Каменко-Жебељан, за секретара г. Јован Стојић, за благајника г. Борислав Ђукић.

Са шест дана затвора кажњен је Фрања Жунац, 20-годишњи младић из Боке што је на јавном месту добацивао пролазницима непристојне речи. Фрања се жали да је био пијан и није знао шта говори али општинска власт која му је казну одмерила ово није узела као олакшавајућу околност, пошто је стала на гледиште да пролазници нису дужни слушати непристојне речи па макар се исте изговарале и у пијаном стању, и да ће младић имати прилике да у затвору размишља шта је то пристојност.

Обласни одбор Јадранске страже поверио је оснивање друштва у Боки г. Петру Каменку Жебељану, који је већ отпочео са уписом чланства како би у најскорије времену могао да се оснује Месни одбор.

Пуцајући на зеца ранио је себе Арсо Вијатов из Боке. Пунећи патроне Арсо је ставио више барута него што је смео. Приликом пуцања је капсла излетела из пушке и ранила несрећног ловца у лице, повредивши му око.

Многа жита преорана су после мајских мразева, а земљиште засејано кукурузом. Благодарећи лепом времену, ови кукурузи су сазрели и већ се беру. Принос са овога земљишта је врло добар.

Лига против туберкулозе основана је у Винковцима и на конституирајућој скупштини изабран је за претседника г. др. Иво Павешић, док су у одбор ушли г. г. др. Матија Дивић, Мецгер, Сремац, Станић и професор Ристер.

Предавање о азбуци за слепе одржао је у винковачкој гимназији слепи Славко Блашко, који је као слеп матурирао на тој гимназији. У седмом и осмом разреду био је Блашко питомац Њ. В. Краља.

АЛБУС терпентин сапун
раствара
прљавштину и штеди рубље

ПОЗОРИШТЕ

Премијера лакрдије „Ура, синчић!" од Арнолда и Баха

Арнолд и Бах, творци познатог и освештаног типа немачке лаке лакрдије, насмејали су публику која им је благодарно тапшала. Ова лакрдија остаће стално на репертоару као некада „Зец", „Чикина кућа", „Отмица Сабињанака" и друге комедије, које су свагда радо гледане.

Глумци су од почетка до краја изврсно креирали своје улоге.

Г-ђе Левак, Шекулин, Јовановић и Петровић, свака у својој улози, дале су изванредне типове пуне истинског живота.

Господа: Стојановић, Качаник, Козомара и Репак надметали су се и сви успели да даду изврсну игру од класе, која се, заједно са женским интерпретаторима слила у изврсну уметничку целину.

Режија г. Верешчагина дала је првокласне резултате. *J.C.T.*

РЕПЕРТОАР

Српског народног позоришта

У четвртак, 17 о. м., Нушић: Госпођа Министарка. Новоувежбана, ова комедија приказаће се уз учешће целог ансамбла.

У суботу се понавља ванредно успела лакрдија „Ура, синчић" од Арнолда и Баха.

У недељу, после подне: Нушић: „Ујеж", а увече „Две сиротице". Улогу старе Фрошарке играће као гост г-ђа Даница Матејић—Сотировић. За ову претставу влада велико интересовање.

Несташица ланеног уља у Трећем Рајху

Фабрикама сапуна у Немачкој је највиша национално-економска институција хакенкрајцлерске странке наредила, да штеде глицерин и све врсте уља. Због тога су фабрике садржину воденог стакла у сапуну повећале са пет на тридесет процената. Купци псују, а сапун је све горег квалитета. Сада се становништво теши још тиме, да тај сапун неће бити гори него злогласан „Ксајфе", тојест ратни сапун.

Нарочито се јако осећа несташица уља од лана у продаји. Због тога су у Трећем Рајху незадовољни и до крајности огорчени молери и аншрајхери, који с уљем од лана раде највише од свију занатлија. Редовно следовање добијају само они, који раде за ратну индустрију, како међутим сви молери и аншрајхери не могу фарбати ратне бродове, танкове итд., не преостаје ни кап уља за оне, који фарбају намештај и разне конструкције на градњама.

—о—

Сваке године нов ауто — нов систем продаје код Форда

Форд уводи у Америци нов, врло оригиналан, систем продаје својих аутомобила. Приликом куповине купац полаже сто долара, а потом сваког месеца 18 до 20 долара, према моделу кола. Догод купац редовно плаћа ове месечне рате, Форд је обавезан да му сваке године да нов модел кола, у замену за стари.

Незавидне прилике пекарских шегрта

Новосадски пекарски шегрти раде и по 16 часова дневно

На основу комисиског извештаја, упућена је претставка Банској управи у којој се моли да се пекарски послодавци приморају на поштовање Закона о радњама

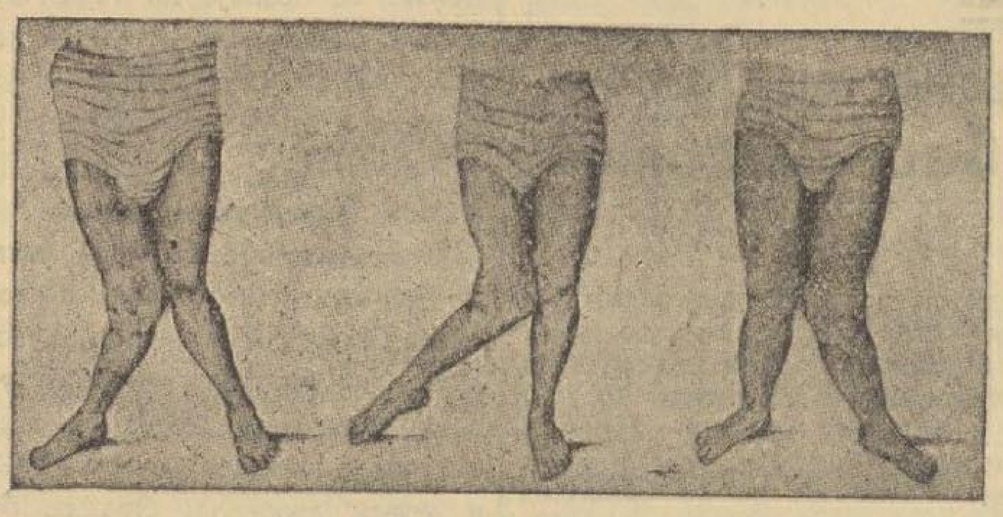

Ноге пекарских шегрта упропашћене прекомерним радом

Како су у последње време учестали случајеви да поједини власници пекарских радња употребљавају своје малолетне шегрте и за оне послове који не одговарају њиховим телесним кондицијама и како ови шегрти раде много више него што то Закон о радњама предвиђа, Општи радничко-намештенички синдикат, секција пекарских радника у Новом Саду, одредила је једну комисију за изненадни преглед пекарских радионица.

Управа полиције, на молбу Секције, доделила је једног свог органа да присуствује овом прегледу. У пратњи полициског органа комисија је извршила ноћни преглед и из опширног меморандума који је поднела Банској управи Дунавске бановине, одељењу за социјалну политику и народно здравље, види се да шегрти у појединим пекарским радњама раде и по 16 часова дневно.

Даље се из овог меморандума види, да има пекарских радњи које, сем шегрта, немају ниједног квалификованог пекарског радника.

Комисија је прегледала следеће пекарске радње:

Андрије Томе у Карађорђевој улици и нашла три шегрта од 13 до 14 година који раде по 15 и по часова дневно; *Карло Демера*, Краљевића Марка ул. број 9, где два шегрта раде по 14 часова дневно; *Ђорђа Демера*, Хилендарска ул. бр. 7, где има свега два шегрта од 12 до 14 година, који раде по 13 и по часова; *Павла Пантелића*, Масарикова ул. 7, у којој шегрт ради 13 часова дневно; *Фрање Трајера*, Уставска ул. 36, у којој два шегрта раде по 14 часова дневно; *Јована Лунова*, Приморска ул. 33, у којој раде четири пекарска шегрта од 11 до 16 и по часова дневно; *Стојана Мирковића*, Лазе Костића бр. 16, раде 3 шегрта по 15 часова дневно. Од ових је један упућен у београдску болницу ради операције ногу, које су му услед прекомерног рада потпуно упропашћене; *Јосипа Книпела*, Железничка бр. 38, где раде два шегрта по 14 часова дневно; *Јована Гирица*, Ал Теодоровића бр. 12, у којој ради 6 шегрта од 18 до 15 часова дневно; док је у пекарској радњи *Јосипа Палића*, запослено 5 шегрта, који раде дневно 16 часова.

У својој претставци пекарска секција умолила је Банску управу да се изврши лекарско-комисиски преглед свих пекарских ученика и њихових соба за спавање; да се болесни шегрти упуте на лечење и операције, а они шегрти, које комисија пронађе за неспособне за пекарски занат, уклоне из радионица и упути на други занат.

Даље је Банска управа умољена да пропише, у споразуму са здравственим установама и антитуберкулозном лигом, распоред рада за пекарске шегрте, старајући се да пекарски шегрти не раде више од 3 до 4 часа дневно, а исто толико ноћу, да се шегртима ставе на расположење чисте и хигијенске собе за становање.

На крају своје опширне претставке Пекарска секција умолила је Банску управу да се послодавци приморају да се придржавају параграфа 257 Закона о радњама.

—o—

Завршена је истрага против опасног обијача Антона Липовског

Истражни судија г. Милан Папричић довршио је истрагу, а државни тужилац предао је суду оптужницу против Антона Липовског млекара из Јелиховице у Чехословачкој.

Антон Липовски допутовао је летос у Нови Сад и у Дунавској бановини извршио је низ кривичних дела. Тако је 14 јула о. г. на путу између Нових Шова и Пашићева наишао на поштанска кола закупца поште Стевана Коларског и, док је Коларски био заузет неким другим послом, Липовски се попео на кола и скинуо три поштанске вреће у којима се ,између осталог, налазило и једно новчано писмо од 5000 динара. Већ идуће недеље извршио је Липовски сличан подвиг на друму између Нових Карловаца и Инђије и том приликом опљачкао је поштанска кола, ударио песницом по глави кочијаша Андрију Маројевића и скинуо са кола једну вреће са разним писмима.

Пошто Липовски признаје дело, кривични претрес одржаће се за најкраће време.

—o—

Суд је обуставио поступак против Јосифа Шендуле, који је убио свог таста

Данас је велико Кривично веће новосадског Окружног суда расправило кривичну ствар Јосифа Шендуле, ратара из Бачког Новог Села, који је у Бачком Новом Селу, 19 октобра прошле године удавио свог таста Јаноша Галуса.

После спроведене расправе, а на основу мишљења лекара, суд је дошао до уверења, да је оптужени извршио дело у неурачунљивом стању, па је стога на основу § 110. к. п. обуставио поступак и решио, да се Јосиф Шендула преда на чување и старање својој супрузи.

Један просјак опљачкао је стан адвоката г. др. Милованова у Бачкој Паланци и однео накит у вредности од 30.000 динара

Бачка Паланка, 16 октобра. — Познатом адвокату г. др. Милувану Милованову из Бачке Паланке десио се ових дана непријатан случај. У петак 11 октобра дошао је у његову кућу један непознати човек, који је молио милостињу. Како г. др. Милованов није био код куће, просјак се упутио у кухињу, где је наишао на његову супругу, која му је уделила пола динара. Али, уместо захвалности просјак је почео да се буни и тражио је да му госпођа да једну већу своту. Пошто госпођа није имала код себе више новаца, упутила га је да се обрати на њеног мужа, који је био у канцеларији. Просјак је после тога отишао и госпођа га није више видела.

Међутим, непознати човек ушуљао се, за време док је госпођа била у кухињи у стан адвоката, у коме у то време није никога било, ушао у спаваћу собу и отворио ноћни орман где се у једној кутији налазио накит супруге г. др. Милованова. Просјак је покупио цео накит: један златан сат, бриљантске минђуше, један бриљантски прстен, златну наруквицу и један златан женски сат, све у вредности од 30.000 динара.

Супруга г. др. Милованова приметила је крађу тек после подне и одмах известила жандармерију, која је упутила потрагу за непознатим просјаком. Крадљивац је човек четрдесетих година, дугуљастог лица, плаве косе, проседе браде, штуцованих бркова, виеок и мршав, на ногама носи ципеле фирме „Бата“, а на леђима је имао руксак.

О овој крађи извештено је и Државно тужиоштво у Новом Саду. — (Дан.)

Злоупотребе у Суботичкој општини

Државни тужилац г. Радуловић тражи истражни затвор за Релију Марцикића

Суботица, 16 октобра. — У вези са злоупотребама код Градске општине, претседник општине данас је предао цео истражни материјал Државном тужиоштву.

Старешина Државног тужиоштва г. Сава Радуловић, поднео је предлог истражном судији да се против ухапшених одреди истражни затвор и да се спроведе истрага.

Градска општина тужи Ремију Марцикића, градског рачуновођу, да је извршио проневере у 22 случаја и да је оштетио град са 15.861.50 динара. Марцикић је приликом свог саслушања делимично признао дело и кривицу и том приликом тешко теретио Александра Копиловића, градског полициског чиновника, који је стављен у притвор.

Копиловић најодлучније пориче да је учествовао у злоупотребама Градског рачуновође, али приликом суочења Ремије Марцикић одлучно је изјавио, да је Копиловић његов саучесник у злоупотребама.

Данас је отпутовао за Нови Сад бански инспектор г. Павле Тодоровић, који ће о току истраге реферисати г. Бану, а затим ће се поново вратити у Суботицу. Истрага жели да установи да ли је ко од чиновника одговоран што је приликом наведених случајева пропуштена контрола. (Дан.)

—o—

Привредни живот

Саобраћај на нашим рекама и каналима

Панчевачко пристаниште показало је у прошлој години, после београдског, највећи промет

Панчево, 16 октобра. — Пре неколико дана објављена је званична статистика Министарства саобраћаја о саобраћају у нашим рекама и каналима. Истина је да је ова статистика мало доцније донета него ранијих година, али је вредно споменути је и изнети важност речног саобраћаја, увоза и извоза који се њиме врши.

895.000 према 214.000 тона

На првом месту треба поменути да је саобраћај у нашим рекама и каналима у овој години био много већи него ранијих година. На првом месту стоји пристаниште града Београда, где је количина утоварене и истоварене робе у 1934 години износила 895.000 тона.

Извоз и увоз

На првом месту међу свим речним пристаништима стоје Тамиш и Панчево са укупним прометом од 214.000 тона. Што се пак тиче извоза робе у целој нашој држави, панчевачко пристаниште имало је највећи промет, и то за иностранство, које је прошле године износило свега 124.000 тона. Извезено је највише кукуруза и то 99.275 тона, који је пласиран у иностранству; затим жита 7.202 тоне, од чега је у иностранство извезено 3.157 тона, брашна и мекиња 25.236 тона, у иностранство извезено 3.618 тона.

Осим наведене робе, у панчевачком пристаништу утоварено је више од 4.000 тона цигаља, које су искоришћене за унутарње потребе у земљи.

У панчевачко пристаниште увезено је највише грађевинског материјала и то: камена, цемента, шљунка и песка 39.249 тона. Ово је био најпотребнији материјал за изградњу и поправљање панчевачких улица и бановинских путева око Панчева. Одмах затим долази материјал за огрев: дрво (16.777 тона), кокс и угаљ (9.662 тона) — укупно 26.439 тона. све довезено из иностранства. Из Румуније шлеповима је транспортовано у Панчево и 1.830 тона кухињске соли.

Путнички саобраћај

Што се тиче путничког саобраћаја он је био куд и камо већи него ранијих година и превезено је преко 700.000 путника што, ако узмемо просечно 270 саобраћајних дана, износи дневно око 2.800 путника.

У Панчеву постоји највеће приватно бродарско предузеће у нашој земљи и то Симон Шуму.

Ово предузеће прошле године имало је пет својих реморкера са укупно 1.500 HP и 29 сопствених шлепова. Осим тога, ово предузеће има велики број пловних објеката узетих под кирију и данас ради са шест реморкера и око 100 шлепова. Интересантно је напоменути да ово приватно предузеће ради, тако рећи, само са иностраним транспортом.

Изградња запуштеног пристаништа

Сви ови подаци апсолутно сигурно показују да је панчевачко пристаниште после београдског најјаче у нашој земљи у погледу извоза хране. Било би крајње време да се данас ово запуштено велико пристаниште од меродавних већ једном поправи, изгради са довољно осигураним обалама и кејовима, а сем тога да се назида довољан број јавних магазина са елеваторима и силосима. То би било у интересу не само Панчева, већ целога Баната, а тиме и наше државе. Верујемо да би уређењем овога пристаништа било још већег промета у погледу извоза и увоза.

Бр. Д. Букур

ПРИВРЕДНЕ ВЕСТИ

Обезбеђење курса при извозу у Италију

Чехословачки индустриски кругови, да би изгубили евентуални ризик губитка на курсу при извозу у Италију, израдили су један пројекат, који су поднели Народној банци на проучавање.

По овом пројекту, вредност курса лире би требала да буде за неколико месеци унапред установљена. По овом фиксном курсу интерно би се вршиле компензације. Евентуална разлика између утврђеног и берзанског курса лире надокнађавала би се из специјалног фонда, у који би и увозници и извозници у Италију уплаћивали известан постотак приликом компензације.

—o—

Повластице за превоз облог и тесаног дрвета

Решењем Генералне дирекције државних железница одобрена је повластица за превоз облог дрвета од Доње Лендаве до Барча, тако да се при плаћању возарине од најмање 10.000 килограма примењује став од 12.400 динара за 100 килограма.

Исто тако одобрена је повластица за превоз тесаног и тестерисаног дрвета од Доње Лендаве до Барча, као и до свих станица, источно, североисточно и југоисточно од станица: Капела, Осијек—Главни колодвор, Бели Манастир, Барањско Петрово село укључиво станице на тој прузи, да се примењује при плаћању возарине за најмање 10 хиљада килограма, где је повластица смањена за 25 од сто.

Ове повластице важе само за пошиљке оних предузећа која се писмено обавежу да ће све своје пошиљке у горњим релацијама превозити искључиво државним железницама.

—o—

Телефонски саобраћај између Криквенице и свих места у Бугарској

Решењем г. Министра пошта и телеграфа отворен је телефонски саобраћај између Криквенице и свих места у Бугарској која су у саобраћају. Такса за обичан разговор од три минуте износи 7.10 златна франка. Разговори се могу обављати почев од данас.

Оптерећење нашег воћа новим таксама на чехословачкој пијаци

Завод за унапређење спољне трговине извештава да је у чехословачком службеном листу од 1 октобра ове године изашла објава министарства пољопривреде, према којој се моментано законском снагом повећава такса за фитопатолошки преглед импортираног воћа од 70 хелера на 210 круна за 100 килограма. Службена такса за манипулацију остаје и даље 500 круна по вагону.

Ово повећање практично значи да ће се отсада наше воће оптеретити са приближно 800 чехословачких круна, место досадашњих 650 до 700 Чк.

Завод је већ предузео потребне мере да се ове таксе смање и олакша извоз нашег воћа.

—o—

На пољопривредном добру „Косанчић“ подићи ће се модерна фабрика за прераду кудеље

Кула, 16 октобра. — На бановинском пољопривредном добру „Косанчић“ подићи ће се модерна фабрика за прераду кудеље. На место где се има подићи фабрика, изашла је комисија стручњака, изаслатих од стране Банске управе ради прегледа терена и нашла, да је подизање фабрике, на намењеном терену, подесно.

Поред фабрике резервисано је место за топљење кудеље. У ову сврху спроводиће се вода из канала Краља Александра.

Интересантно је напоменути, да се до скора на „Косанчићу“ гајио пиринач. Сада се са пиринчом потпуно престало и прешло на гајење кудеље.

Радови на подизању фабрике, почеће у најскоријем времену. *(Дан).*

Редовно купање у Новосадској јодној минералној води чува Ваш организам од реуме

Упутства виноградарима у сезони бербе

Како се спречава цикнулост вина

Цикнулост вина је једна опасна сирћетна болест вина, коју проузрокује гљивица. Овој болести највише су подлежна нарочито црна вина. Болест се познаје по томе, што се на површини цикнулог вина ухвати сивкаста навлака масног, слузавог изгледа и то мало наборана, у којој се налази безброј оком невидљивих бактерија.

Ове бактерије за свој развитак имају нарочите услове, а то су: висока температура и присуство ваздуха. Оне алкохол претварају у сирћетну киселину, а кад сав алкохол потроше претварају сирће у воду и угљен двооксид. Ова се болест шири и преноси зараженим справама, судовима и прибором; највише пак приликом првог смештања вина после бербе грожђа ,јер сирћетних бактерија има много на натрулим и покваренним зрнима грожђа, код којих је још на лози било почело врење и известан део шећера претворио се у алкохол, те се у њему развиле ове гљивице под повољним условима за развој. Зато је врло важно приликом бербе, да се покварено и натруло грожђе одваја од здравог, а да су при томе вински судови, справе, прибор као и локали (подрум и врионица) потпуно чисти.

Са одржавањем примерне чистоће у подруму, винским судовима, справама и прибором као и правилним поступком и стручном манипулацијом са вином, може се спречити цикнулост вина, али се врло тешко или никако не може излечити.

Ако се примети да је вино почело цикнути, треба одмах дејство сирћетних бактерија зауставити. То се најуспешније постиже пастеризирањем вина т. ј. загревањем вина у посебним апаратима (пастеризаторима) на 60 до 65 степени Целзиуса.

Како сиромашни виноградар нема могућности ни способности да врши пастеризацију вина одмах у зачетку, то се препоручује, да дода вину потребну количину неутралног калијевог татрата или, у недостатку овога чистог калцијум карбоната (мермера). За неутралисање 1 хл. цикнулог вина узме се 60 гр. татрата, који се раствори у 1 л. вина и сипа уз добро мешање у буре, па се ово остави на миру извесно време.

После тога вино се проба, па ако је накисело додати треба на исти начин још татрата. Количина татрата мења се од 60 до 300 грама на хл. према јачини киселости, (теориски 1 гр. сирћетне киселине неутралише се са 3.7 гр. татрата). Овако вино треба одмах после тога преточити у добро засумпорисану бурад. При сумпорењу треба употребити на сваки хл. по једну сумпорну траку на азбесту, тешку око 5 грама. Треба настојати, да се свако вино чим пре потроши, иначе се опет може укиселити, јер се додавањем татрата у вино не уништавају гљивице, већ само њихов производ — сирће.

Као што рекосмо, развијање гљивица спречава се претакањем цикнулог вина у сумпорисану бурад.

М. Пулетић

За физичко и стручно васпитање школске омладине

Око будућег ђачког игралишта створиће се и ботанички врт потребан за студије

Иако је било предвиђено да ће се радови на новосадском ђачком игралишту и опоравилишту довршити још ове јесени, ипак су настале извесне сметње тако да ће игралиште, по свој прилици, бити довршено тек идућег пролећа.

Према информацијама које смо добили од надзорног инжињера г. Милутина Татића, који је ових дана боравио у Загребу да разгледа тамошње ђачко игралиште, застој је настао због тога, што није било довољно шљаке на расположењу, потребне за изградњу подлоге игралишта. За радове било је потребно преко 2000 кубика шљаке. Међутим, дневно се могло набавити свега 20 кубика, тако да је услед тога рад запео.

Комбинација свих врста игралишта

Ђачко игралиште комбиновано је тако да располаже са свим врстама игралишта, потребним за лаку атлетику. У том погледу инжињер г. Татић усвојио је идеју Карла Дуна, да се на једном игралишту сконцентришу све врсте лаке атлетике. На тај начин изграђене су стазе за трчања на кратке и дуге стазе, за скок у висину и даљину, а у средини главне стазе изграђено је вежбалиште за бацање диска, копља, кугле, чекића и за вежбе на разним справама. На томе терену могу се гајити све дисциплине лаке атлетике.

Земљани радови потпуно су довршени, а исто тако делимично и неке стазе. Још је преостало да се доврше стазе за скок у даљину, скок у висину и за трчање. Довршене су и трибине, које су подигнуте у самом насипу и осигуране бетонским ивичњацима. Простор испред трибина као и испод главног улаза биће паркиран, а ту ће се подићи и кућица за чувара игралишта, као и учионица са две просторије за управника школе и професорски збор.

Иза трибине налази се простор од 10.000 кв. метара, који ће такође бити паркиран, и то на тај начин да се из тога парка створи ботанички врт, нарочито подесан за студије у ботаници. Паркирање је поверено уметном баштовану г. Хорвату.

Радионица за ручне вештине

У парку на једном узвишеном нивоу подићи ће се опоравилиште за 70 до 80 ђака. Ту ће бити и радионица, где ће ђаци имати прилике да се усавршавају у разним ручним вештинама. На источном делу парка довршена су два игралишта за тенис и два за одбојку. Цело игралиште ограђено је врло стабилном оградом, са бетонским стубовима и рамовима од ребрасте жице. Занимљиво је, да је ова ограда највећа на територији Дунавске бановине. Она је 700 метара дуга и стајала је 100.000 динара.

30.000 кв. метара.

Цело игралиште лежи на простору од 30.000 кв. метара и то на положају, који је стално изложен свежем ваздуху. Паркирање је већ почело ове године. Сада се засађује дрвеће, а засејавање главног вежбалишта травом почеће у пролеће. Надзор над радовима водили су г. г. инжињер Милутин Татић и инжињерски кандидат Тихомир Чонић.

Због утаје осуђен на месец дана затвора

Судија појединац Окружног суда прогласио је јуче после подне пресуду против Петра Јерковића, приватног чиновника из Новог Сада, који је био оптужен, да је 24 јануара о. г. у Бачком Добром Пољу, као повереник г. Лазара Николића, ревизора Удружења продаваца дувана и монополских артикала, прикупио 900 динара чланарине од чланова Удружења, малопродаваца дувана, и од те своте задржао и потрошио 633 динара.

Суд је оптуженог Јерковића осудио на месец дана затвора.

Државни тужилац уложио је жалбу због благе казне.

PHILIPS
ТЕОФАНОВИЋ
радио салон
Кр. Петра 1Ф. тел. 30-83

Конкурс Државне хипотекарне банке

Тражи се 70 чиновничких приправника

Државна хипотекарна банка тражи за службу у банчиној централи, филијалама и агенцијама 70 чиновничких приправника, који ће се примати на основу успеха који буду показали на пријемном испиту.

Од овог броја примиће се кандидати са правним факултетом и абитуријентским курсом, економско-комерцијалном високом школом у Загребу или њој одговарајућим школама у иностранству десет кандидата.

Са средњошколском банкарско-трговачком спремом и то искључиво са одличним, или врло добрим успехом; педесет кандидата и са непотпуном банкарско-трговачком средњошколском спремом десет кандидата, са одличним или врло добрим успехом.

Компетовати могу само мушки кандидати испод 30 година старости, а првенство имају они који знају неки од страних језика и стенографију.

Ближи услови у Службеним Новинама бр. 237 од 14 октобра о. г.

ДАН

Вам поклања јутро земље

једну луксузну трпезарију

и 150-разних других награда

међу којима многе од велике вредности

Наградни конкурс ће почети 22 октобра

У сваком броју „Дана“, почевши од 22 октобра, биће штампан специјалан купон. Ко сакупи сто таквих купона, стиче право на бесплатно учешће у конкурсу „Дана“

Ко учествује у наградном конкурсу „Дана“ помаже сиротињу преко Црвеног Крста

Читајте и ширите „Дан“, једини војвођански независни информативни дневник!

Примерак 1 динар

Месечна претплата 20 динара. Локална претплата за Нови Сад, са достављањем у кућу, 24 дин.

Претплата се шаље администрацији „Дана“, Булевар Краљице Марије 9, или на чековни рачун Поштанске штедионице, Београд, број 58-460

На данашњи дан

Пре 60 година

(Допис из Београда) „Данашња седница Народне скупштине отворена је у 3 с. по подне. Министри сви присутни осим двојице.

У дипломатској ложи аустроугарски конзул Вреде, но одмах је отишао напоље, ваљда зато што се згрозио гледајући Адама Богосављевића у кошуљи за секретарским столом. Галерије пуне.

При избору скупштинског претседника резултат је био овај: од 104 посланика, који су свој глас дали, добио је Сима Несторовић 45, Здравковић 36, Терзибашић 28, Вуковић 26, Јеврем Марковић 25, Милутин Гарашанин 22.

На новом, ужем гласању добише Марковић 76, Несторовић 63 и Здравковић 69 гласоа, те ће ова тројица бити предложени кнезу као кандидати". (Застава, 17 октобар 1875).

*

(Допис из Херцеговине) „Истинито се говори да је генерал Гарибалди, услед примљеног позива херцеговачких главара, скупио и уредио 600 добровољаца, који ће доћи да се боре у Херцеговину.

Евала Талијанима!

А шта раде наши Талијанисими по Далмацији? Бране Турке кроз своја гласила, а нападају јадну рају свакојаким грдњама... Има неколико дана како је дошао и један Мађар, Емерик Ковач, из Весприма; овај је после револуције мађарске прешао у Италију, те је учествовао у свима ратовима за ослобођење Италије.

Кад је сад чуо за устанак херцеговачки, кренуо се овамо и дошао је да се бори за слободу српску. Хоће ли се Мађари наши на овога угледати, да бар више не бране Турке? Тешко!" (Застава, 17 октобар 1875.)

*

„Ратна снага великих јевропских сила овако стоји: по попису из 1875 године: Русија, на 82 мил. становника, има 730.000 војника; Француска на 36 мил. ст., 468.000 војника; Немачка, на 41 мил. ст., 422.000 војника; Аустроугарска, на 35 мил. ст., 282.000 војника; Италија, на 26 мил. ст., 204.000 војника.

Сад, кад се узме да свака сила у време рата и нужде може још и трипут и више толико војске подићи, онда би пријатељ човештва морала морао на сав глас заплакати због толиког људског клања и мрцварења..." (Застава, 17 октобар 1875).

*

„Бискуп Штросмајер који је у почетку херцеговачког устанка 1000 форинти за пребеглу нејач поклонио, дао је сад на исту цељ 10.000 форинти. Бог да прости!" (Застава, 17 октобар 1875).

Сладолед, боза, лимонада код МОЈСОВИЋА

У разговору са 108-годишњом старицом

Најстарија новосадска бака, којој је 108 година, пева младалачки: „Сад мој дика рогоз коси"...

Иако јој је 108 година, баба Љуба Вукотић тврди да има 106...

Иако модерна медицинска наука доказује да данашња генерација живи просечно дуже од старе, и да томе много доприносе данашње здравије хигијенске прилике, ту теорију изгледа, најречитије демантује баба Љуба Вукотић, удова ратара из Салајке, која живи код свог сина, г. Паје Димитријевића, у Патријарха Чарнојевића улици број 15.

Према поузданим подацима, баба Љуба навршила је пре неколико дана 108 годину свог живота.

Званичних података о њеној старости нема, јер је њена крштеница изгорела приликом „велике буне" године 1848 заједно са кућом њених родитеља.

Међутим, она сама своју старост документује на следећи начин: Удала се већ као старија девојка у 36 години свог живота, живела је са својим мужем 15 година, а муж јој је умро пре 55 година. Према томе данас би имала 106 година. Међутим, суседи тврде да је она још много старија.

Сарадник „Дана" посетио је јуче баба Љубу која станује код њеног сина, г. Паје Димитријевића, ратара и затекао је старицу где седи на једној удобној наслоњачи у дворишту.

Живахна и окретна старица радосно је поздравила „новинара који се интересује за њене године", али срамежљиво и стидљиво, протестовала је што је ве. тако стара.

За „фруштук" ракије, за ручак вина, за вечеру — опет ракије

— Па нема ми више, господине, од сто година, доказује старица убедљиво, удешавајући кокетно своју мараму на глави.

Старица се распричала и опширно у детаљима, приказује свој начин живота. Још увек шије и пере. Шета цео дан без штапа. Види одлично и наочаре уопште не употребљава. Никад није била болесна. Никад се није чак ни накашљала.

Она никад не јадикује.

Имате ли апетита? — упитао је наш сарадник.

— Па, немам баш нарочити апетит, — одговара старица, тугаљивим гласом.

— Па, ипак, шта једете?

— Па, ето, мало супе, па мало говеђине са кромпиром и сосом, па мало печења, и 4 до 5 парчади штрудле...

— А пијете ли штогод, баба Љубо?

— Помало, господине. Помало, — одговара старица. За фруштук — мало ракије. За ручак — две три чашице вина, — а за вечеру — опет ракије...

Песма из времена Буне

Њен син, г. Паја Димитријевић прича како се старице цео свој живот мучила са децом, али јој то није пашковило. Још до пре четири године излазила је сваки дан на пијацу да продаје животне намирнице, а и сада још сама обилази своју ћерку у Кисачкој улици, па се понекад враћа сама тек касно увече кући.

Она, додуше, не уме да пише и да чита, али зато још и данас понекад запева.

О томе она сама прича:

— Знате, господине, певање сам увек волела. А научио ме да лепо певам покојни војвода Шупљикац(?) — Бог да му душу прости. — Сећам се како је једном приликом, кад је била „ревелуција", Војвода Шупљикац дошао у Нови Сад да умири Србе. Он је онда држао ватрен говор и тако је лепо певао да сам од радости заплакала. Тек што је завршио песму он се срушио с коња. Пао је мртав.

Мати Војводина после смрти свога сина — прича даље баба Љуба — певала је песму, које се још и данас сећам, а која гласи:

„Пазите браћо Војвођани,
Војводу ко сарани,
Што сам свога мила сина
За Војводину изгубила."

„Имате ли и ви сто година?"

Баба Љуба прича даље, како је суседи задиркују што је већ прешла стотину година. После тога, без прелаза, обраћа се нашем сараднику и пита:

— А јел'те господине, имате ли и ви сто година? Видим да вам је седа коса, па сигурно обилазите и друге комшије да тражите жене које имају преко сто година?

Старица пада у резигнацију и љути се што јој се људи ругају. Каже, да јој сви они који су млађи од ње завиде што нису живели за време Буне. Једино хвали свог сина који јој је омогућио да старост проживи у удобности и комотно. Од деце јој живе још свега троје, али зато има 12 унука и 42 праунука. Живо се сећа како је за време Буне горела кућа њених родитеља и како је отац изнео напоље из пламена и спасао од сигурне смрти.

„Сад мој дика рогоз коси"...

Већ се смркавало кад је старица устала да се повуче у своју собу на спавање. Пре тога бацила је поглед на сат Алмашке цркве, — који је удаљен четири улице — рекавши:

— Прошло је већ шест часова, време је за спавање.

Док је полазила у свој стан, као да јој је тек тридесет година, запевала је песму:

„Сад мој дика рогоз коси,
За шеширом перо носи,
Перо је, валда је,
Та перо је, да шта је!...

Неколико минута доцније, она је спавала сном праведника.

А. К.

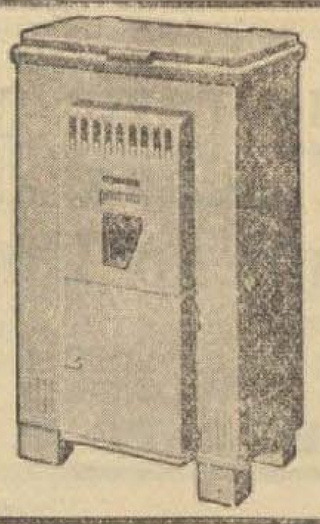

Југословенски „Healing"

КАЈНОВИЈЕ! ТРАЈНО! САВРШЕНО!

НОВА ЧЕХОСЛОВЕЧКИ ПАТЕНТ

Ложи се сваком врстом угља. Једна ротпала за целу зиму. Модеран облик. Најекономичније. Повољна цена. — НАЈЛАКШЕ РУКОВАЊЕ!

Добије се код

Континенталног д.д

бив. ГРАЈНИЦ

Нови Сад, Дунавска улица.

РЕХНИЦЕР Г. ЈОСИФ

Трг. шешира и мушке помодне робе, Нови Сад, Кр. Петра 30. — Велики избор шешира, капа, кравата, мушких пуловера, чарапа, рукавица итд. уз врло умерене цене

У Риму се одушевљено прослављају сви успеси италијанске војске у Источној Африци.

СПОРТ КРОЗ ЦЕО СВЕТ

Пред полазак Бск-а у Шкотску од интереса ће бити ако потсетимо наше читаоце који су нас клубови досада најбоље заступали у иностранству. Бск и овде свакако стоји на првом месту. Праг, Амстердам, Каиро, Александрија, Беч, Будимпешта, Цирих, Лозана, Марсељ, Букурешт и друга места, где су плави гостовали, значе за историју нашег државног првака најлепше стране у њиховој спортској кроници.

Други по реду дошао би загребачки Грађански, који је својом победом над Барцелоном од 1:0 у Барцелони овековечио своје име у земљи тореадора.

Сплитски Хајдук је, такође, један од наших најбољих репрезентаната. Сјајним играма у Прагу, на Малти и на турнеји по Јужној Америци „мајстори с мора" су заслужено стекли репутацију првокласног фудбалског тима.

Наша је искрена жеља да се ни у резултатима из Шкотске не разочарамо.

*

У Енглеској и попови могу да играју фудбал. То је свакако интересантно, кад се зна колико би се строгим очима гледале такве појаве код нас. Међутим, енглеским свештеницима ништа не смета ни мантија и они у њој играју ову популарну спортску игру. Што је најзанимљивије, Енглези се томе ни мало не чуде и сматрају то за сасвим нормално.

*

Један страховити шут Џека, чувеног центарфора лондонског Арсенала, онесвестио је фоторепортера који је у близини гола снимао моменте са утакмице. Несретног фотографа су одмах пренели у санаторијум. Џек је пуцао са раздаљине од свега десетак метара.

*

Најјачи човек на свету. Турчин Исмаил, диже са лакћом обема рукама 395 килограма и то изнад главе. Исмаил је једном био нападнут у Истамбулу од неких Арнаута, који нису ни слутили с киме имају посла. Већ после два минута лежали су нападачи нокаутирани на земљи, док се шампион света мирно удаљио.

*

Бечка штампа пише за мађарског репрезентативца да је фудбалски геније и бесумње данас најбољи фудбалер на континенту. Ипак је сволика похвала несувише претерана, премда се Шарошну ни једног момента не сме оспорити висока лоптачка класа.

—o—

Џонић и Муха, играчи Војводине, отишли су у војску

Василије Џонић и Муха, десно крило и бек новосадске Војводине, отишли су на отслужење свога ђачког рока. Војводина ће њихову отсутност приметно осећати, јер су обојица били врло добри и пожртвовани играчи.

—o—

Кандидати из Новог Сада за полагање судиског испита

Ускоро ће у Новом Саду бити одржани испити за фудбалске судије. Као кандидати за полагање ових испита до сада пријавили су се из Новог Сада г. г. Ђура Игњатовић, чиновник Банске управе, Сава Кантарџић, Лазар Влашкалић и Милисав Младеновић, све бивши истакнути фудбалери.

Утакмице за државно первенство

Војводина—Баск

сусреће се у недељу у Београду

Још се Војводина није добро ни опоравила од последњих неуспеха и слабе форме, а већ мора у недељу у Београд да пред престоничком публиком покаже колико зна. Прошле недеље у Великој Кикинди је Војводина једва мало живнула и показала да још нешто вреди. Међутим, у недељу новосадски првак има далеко тежу дужност: извући се часно против Баска у Београду значи више него обичан успех. То новосадски претставник не сме никако заборавити.

Игра Војводине цени се у престоници много

Војводина је досада у Београду пролазила врло лепо и скоро увек била врло озбиљан противник и Бск-у и Југославији. Једном је чак и Баск побеђен усред престонице. То је учинило да првак Новог Сада задобије и у престоници доста симпатизера, које он не би требао ни у недељу да разочара. Очекујемо да су играчи Војводине потпуно свесни шта их у Београду чека и да ће они знати шта им ваља чинити.

Баск је врло опасан противник. Свака неопрезност могла би Војводину стајати врло скупо, а то би у исто време много умањило углед новосадског фудбала а посебно и реноме његовог најбољег претставника.

Који ће играчи наступити у недељу

Колико смо обавештени, тимови ће играти у овим саставима:

Војводина: Милутиновић — Дамјановић, Мајтан — Немет, Џанић, Пашћан — Буља, Јовановић, Загорац, Сабљар, Ђурић. Није искључено да Недељковић игра на халфу а Немет пређе у напад на место Сабљара.

Баск: Јакшић — Михајловић, Ранчић — Клисарић, Војновић, Димитријевић — Павловић, Детлингер, Матијас, Томашевић, Сарић.

Биће то лепа и оштра утакмица. Нарочито ако Војводина буде имала добар почетак. У противном, лако може да се деси катастрофа.

Остале утакмице за државно первенство

имају овај програм: Грађански—Југославија у Нишу; Славија—Радички (Крат.) у Скопљу; Спарта (Земун)—Жак у Великој Кикинди; Освит—Хајдук (Сплит) у Шибенику; Славија—Хајдук у Сарајеву; Конкордија—Графичар (О.) у Загребу; Славија—Крајишник у Осеку; Хашк—Приморје у Загребу и Илирија—Грађански у Љубљани.

Утакмице у унутрашњости

Первенствене борбе су у пуном јеку

СТАРИ БЕЧЕЈ:

Грађански—БСУ 3:1 (1:1). — Первенствена утакмица између домаћег Грађанског и Безданског спортског удружења, завршила се победом домаћег тима, са резултатом 3:1 (1:1). Грађански није дао игру каква се од њега очекивала. Сви играчи су подбацили изузев голмана Нађа. Гости су задовољили. Они су били пожртвовани, али су, у сувише оштрој игри, претрпели несрећу, јер је њихов десни бек, после једног оштрог старта на лево крило Јелића, сломио ногу те је морао бити пренет у болницу. Голове за Грађански дали су: Миловановић 2 и Ковачев 1. Једини гол за БСУ дао је Огњанов. Судио је г. Рузман, са доста грешака.

Другоразредна первенствена утакмица између БАК-а и ТАНД-а завршила се резултатом 1:0 (0:0) за БАК. Судио је г. Лозанов, одлично.

Ж. Ц.

АПАТИН:

Три звезде — Криваја (Стара Моравица) 9:0 (4:0). Апатинска момчад се полако поправља и приближава се старој форми. Криваја је била врло слаб противник, да би могао одолети раздраганој и одличној игри победника. Голове су дали: Протић 4, и Шкода 5. Судио је г. Борош из Суботице.

ВРШАЦ:

Радички (Вршац) — Грађански (Јаша Томић) 4:1 (2:0). Овде је одиграна первенствена утакмица између Радничког и Грађанског, која се завршила после оштре борбе са резултатом 4:1 (2:0) за Раднички. Гости су били осредњи тим. Предигру су играли резервни тимови Викторије и Радничког са нерешеним резултатом 1:1 (0:0). Обе утакмице судио је г. Прибој, добро.

ПАНЧЕВО:

ПСК—Ск. „Банат" 4:0 (2:0). — У недељу је настављено у Панчеву первенство Панчевачке групе при Нпн-у. Иако је „Банат" био фаворит, он је изгубио ову утакмицу, јер је наступио са подмлађеним тимом. Голове су дали за ПСК Жилкин 3 и Перконен 1. Истакли су се код „Баната" Раданов, Јемер и Владисављев. Код ПСК-а су се истакли Жилкин, Деменди, Николић и Чабрић. Судио је г. Ковач Лоренц, слабо.

Ск „Југославија" (Јабука) — Ск. „Јадран" 4:1 (2:1). Југославија је заслужено победила свога противника са високим резултатом. Голове су дали за победнике Лакатош 2, Боди и Милојевић по 1. Судио је г. Бора Петровић, одлично.

Ск. Спарта — ПАСК 3:0. — ПАСК је дао утакмицу ск Спарти пар форфе.

У Ковину ск Јединство је победило Ковински спорт клуб са 2:1 (0:1). Утакмицу је водио слабо г. Гашпарек.

После шестог кола такмичења табела има овај изглед:

Ковински ск	5	4	—	1	11:5	8
Ск. Банат	5	3	1	1	14:9	7
Ск. Јединство	4	3	—	1	11:4	6
Ск. Јадран	5	3	—	2	9:9	6
Југославија	4	2	1	1	15:6	5
ПСК	3	2	—	1	12:3	4
Ск. Спарта	3	2	—	1	8:3	4
Ск. Рапид	5	1	—	4	5:18	2
Паск	8	—	—	8	2:30	0

Панчевачки Паск све утакмице дао је пар форфе.

Брајеви значе: играо, добио, нерешено, изгубио, дао, примио голови, бода.

Бр. Д. Б.

ПЕРЛЕЗ:

Војводина — Шоферски ск. 8:1 (3:1). Овде је одржана первенствена утакмица петровградске подгрупе између домаће Војводине и Шоферског ск из Петровграда. Утакмица се завршила великом победом домаћег тима. Код домаћих истакли су се Вајда и Станков. Судио је г. Маутнер, слабо.

Р. К.

БАЧКА ТОПОЛА:

ЈАК — Ск. Молац 3:3 (1:1). — Первенствена прворазредна утакмица између домаћег ЈАК-а и ск Молца из Мола завршила се нерешеним резултатом 3:3 (1:1). Голове за домаће дали су Пецарски, Мачкашки и Стокић. Код гостију дао је гол центар. За време утакмице десила се туча играча. Судио је г. Сегедински слабо.

К. А. М.

СЕНТА: Југословен—Обилић 5:2 (0:1).

Меркур—Југословен комб. 2:2

СИВАЦ: Сивачки ск—Хајдук (Кула) 3:0 (0:0)

ЦРВЕНКА: Жак (Сомбор) — Ч. С. К. 1:1

ЧАНТАВИР: Триглав — Славија (Стари Бечеј) 4:1 (3:0)

ЧОНОПЉА: ЧСК — Ватрогасна омладина 4:1 (2:1)

ЋАЛА: Раднички (Сента) — Граничар 1:0 (2:1)

Бачки Петровац: С. к. Трговачки —Хајдук (Силбаш) 8:3 (3:2). Пријатељска утакмица између овдашњег новог клуба С. к. Трговачког и Хајдука из Силбаша, завршила се победом домаћег тима са 8:3 (3:2). Оба ова млада клуба пружила су врло лепу игру и задовољили гледаоце.

—o—

Другоразредне первенствене утакмице Нпп-а у недељу 20 октобра

У Новом Саду: Нск—Занатлија, судија г. Јовичин.

У Беочину: Цемент—Сремац (Петроварадин), наставак другог полувремена, прекинуте утакмице код стања 3:0 за Цемент, судија г. Хајду.

У Малој Митровици: Подриње—Лск, судија г. Шмит.

У Ср. Митровици: Мск—Трговачки, судија г. Момиров (заменик: госп. Шмит).

У Инђији: Раднички—Славија, судија г. Манг.

У Жабљу: Борац—Шајкаш, судија г. Светозар Петровић.

У Каменици: Фрушкогорац—Зрињски, судија г. Л. Дотлић.

Бачка Паланка: Пск—Словачки, судија г. Комлош.

У Кисачу: Татра—Карађорђе, судија г. Ј. Пајовић.

—o—

Первенство панчевачког Лаун-тенис клуба

Панчево, 16 октобра. — Первенство Панчевачког лаун-тенис клуба завршено је ових дана.

У овом такмичењу узели су учешћа најбољи клупски играчи г. г.: М. Витолић, А. Гонтарев, др. Св. Цвејић, В. Алексијевић, Сл. Ђурчин и Аладар Хербигер.

Утакмице се играле по бод систему. Прво место освојио је г. Алекса Гонтаров. На друго место пласирао се г. А Хербигер. Трећи је В. Алексијевић.

Нажалост, ове године у клупском такмичењу нису учествовале даме, иако су у клубу најбоље и одличне играчице г-ђе Г. Рајсмер и Ј. Грој.

Интересовање за ово такмичење било је мало, јер шира јавност о њему није била извештена

Организација такмичења је у сваком погледу успела. *(Дан)*

Како живе Абисинци

Етиопљани са дивљењем гледају на Европу али се све више окрећу према жутој раси

Док у Европи цене технику, код жуте расе налазе више поштења и душе

Један француски учитељ, који је дуже времена живео у Етиопији, или Абисинији како ту земљу, која је средиште пажње целога света, погрешно називају Европљани, написао је у једном страном листу овај интересантан чланак у коме износи карактерне црте Абисинаца, који, као и толики релативно заостали народи, имају дивљење према помпезности и модерним техничким тековинама.

Абисинци живе у колибама, које зову „тукул". Те колибе су од сламе са округлом основом и тако су добро пошивене, да је у њима стална топлота и лети и зими. На њима постоји само један отвор, — врата. У таком једном јединном простору се спава, руча, кува а није редак случај да су у истом простору и домаће животиње, овце, кокоши, а понегде и крава и мазга. У једном крају је огњиште од неколико голих камена. Ложи се дрветом званим еукалиптус, које се дими и тај дим јако нагриза очи. Ложи се и са сушеним ђубретом које се продаје и на пијаци.

Под „тукула" је од набијене земље.

Спавају на даскама које висе о козијој или о јагњећој кожи, а простирка сламе сматра се луксузом. Столова и столица немају него седају на земљу. Сандук им служи за одело, за касу, па и за смештање јела.

Нешто кухињског посуђа, крчаг за воду, по која врећа и сламњача на земљи, ведрица за млеко, претстављају покретност једне абисинске породице.

Треба много храбрости, да се уђе у „тукул" јер човека у тренутку нападну буве и муве у ројевима. Ови инсекти страховито муче Европљане, али се они временом навикну на њихове убоде.

Абисинци су отупели према овој гамади, која се купи нарочито око очију и уста, а да их они уопште не терају озбиљно. Старији се никако не бране од прљавштине, јер су огрезли у њој.

Абисинска „печалба"

Деца, кад одрасту, траже уносан позив. Нарочито воле да служе код Европејаца, или код урођеника-господара, или трговаца којима скидају и товаре робу за пијацу. Она воле да продају шибице у престоници. Са држина кутијица се строго пребројава. Нормално треба да је у кутији 55 комада палидрваца, а ако је више то се извади и слаже у празну кутију, те се на тај начин на једно туце продатих кутија заради једна цела. Ту треба много стрпљења, али оно не недостаје Абисинцима.

Коцка — страст сваког Абисинца

Тако се заради 5–10 рапи да би се могло коцкати. У школама се строго забрањује коцка, којој су склона и деца.

Старији радо играју бакара.

Видео сам једно вече, како је један раф прокоцкао 2000 талира. За преостали новац поручио је боцу виски, коју је затим на искап испио од дерта. Ујутро, када се истрезнио, наставио је даље и, како се причало, новац је позајмио из државне касе, којом је руковао.

Смисао за аритметику

Међу мојим ученицима Абисинцима било их је од 11 до 23 године. За ред и дисциплину приволео сам само један део својих ученика. Ти су вредно учили и без тешкоћа научили су француски. Своје књиге и прописове научили су да држе у беспрекорном реду и прешли су сав онај материјал, који се код нас тражи у 4 до 5 разреда основних школа.

Ученици су интелигентни, имају добро памћење, те се стрпљењем могу постићи с њима лепи резултати.

Имају нарочит смисао за аритметику, јер су свесни њеног практичног значаја у животу.

У географији им је тешко схватити да се земља окреће око сунца, да нам сунце пружа светлост и топлоту; њихови домаћи учитељи и калуђери причају да је земља равна и да она лежи у центру света.

Од историје се млади Абисинци интересују нарочито за легенду о краљици од Сабе и за њен пут у Јерусалим краљу Соломону, као и о њеном сину Менелику, оснивачу данашње династије. Но, они радо слушају и о рату код Адуе из 1896 године, у коме су се њихови очеви борили као лавови. О светском рату знају врло мало, јер је Абисинија тада била неутрална. Храброст Француза високо цене, иако иначе цена Француза нема висок курс. То је сигурно у вези са скромним француским претставништвом у престоници, који мало даје на репрезентацију јер станује у једноставној кућици и има мали, отворен, ауто. Британски посланик има, међутим, велик луксузан ауто и бољу кућу, те им то више импонује.

Оријентација према жутој раси

Мали број културних Абисинаца са дивљењем гледа на Европу, која има огромну технику, велике локомотиве и авионе, огромне, лепе и чисте градове. Но они нарочито респектују европску војну организацију. Разни европски трговински претставници не поступају коректно према Етиопљанима и гледају да их искористе и преваре где могу. Тај начин није погодан да придобије свет за европску културу. У том погледу највише греше грчки и левантински трговци.

Није зато чудо што се Абисинци све више окрећу према жутој раси од које очекују више поштења и душе.

Под овим заставама се боре абисински војници.

Хумор

Учитељ говори деци о развијеном чулу мириса код псета, па пита затим малог Морица:

— Дакле, реци ми, ко мирише боље него човек?

— Љубичица! одговори Мориц.

*

СУДИЈА: Кад сте, дакле, обили касу и покупили новце, шта сте онда радили?

ОПТУЖЕНИ: Онда сам се ишуњао из стана, тихо и опрезно, као какав лопов...

*

— Како су красна ова дечица, госпођо. Јесу ли ваша?

— То не знам. Још судија није донео одлуку.

*

— Реци ми, откуда Симићу толико имање?

— Од криумчарене робе.

— Аха, дакле: његово богатство нема границе...

*

— Добро јутро желим. Дошао сам да наштимујем ваш гласовир.

— Па ми вас нисмо наручили.

— Ви не, али ваши суседи.

*

— Шта је, дакле, с оном лепојком? Јеси ли, најзад, добио њену руку?

— Јесам, али — на образ.

*

Учитељ: Шта је Адам морао да ради кад је истеран из раја?

Мали мориц: Морао је да тражи ново намештење.

*

Домаћица: Слушајте, данас је више млеко некако необично плавичасто.

Млекарица: Боже мој, госпођо, па зар не видите каква је зима напољу!

*

— Зашто мажеш твоје слике са сланином? чуди се пријатељ сликарев.

— Знаш, госпођа саветниковица посетиће ме, са својим псетанцетом љубимцем. Па кад псето буде почело лизати коју слику, мислиће она да му се слика допала, и одмах ће је купити.

Ново издање совјетске пољопривредне енциклопедије

Прво издање совјетске пољопривредне енциклопедије у четири свеске је завршено почетком ове године и потпуно разграбљено.

Сада се спрема друго издање, у којем ће бити описани најновији научни и технички проналасци у пољопривреди.

Нарочита пажња је поклоњена научним питањима у вези с праксом социјалистичког устројства на селу.

Друго издање редигују теоретичари и практичари социјалистичке пољопривреде. Осим тога ће за издање тог дела од великог значаја бити уска и директна сарадња многих научних института.

Друго издање треба да буде готово до 1 јула 1937 године. Прва свеска ће изаћи вероватно крајем 1936 године, друга, трећа и четврта у првој половини 1937 године.

Друго издање ће изаћи у 100.000 примерака, док је прво изашло само у 60.000 примерака.

Прогноза времена:

Претежно ведро и топло време

Нови Сад, 16 октобра.

Европа: Слаб слој високог притиска одржава се над Јужном Европом, где преовлађује ведро време. Депресија са кишним временом влада у Северној Европи.

Југославија: Ведро у целој Краљевини, само у Дравској и Савској бановини преовлађује облачно. Магла у долинама река у Босни. Кише није било. Минимална температура Плевље 3, максимална Ниш 27.

Прогноза времена за 17 октобар: Топло време, претежно ведро, нарочито на јужној половини и у источним крајевима, док ће средином државе и у средозападним крајевима бити нешто магле и облака.

Сунце излази у 5.56, залази у 16.52 часа.

Берзе

НОВОСАДСКА ПРОДУКТНА БЕРЗА

Нови Сад, 16 октобра.

На данашњем берзанском састанку начињени су следећи закључци:

Пшеница:

Бачка 78 2% к. д. 170—175, Банатска 78 2% к. д. 170—175, Сремска 78 2% к. д. 172.50—177.50, Славонска 78 2% к. д. 172.50—175, Лађа Тиса 78 2% р. к. 177.50—180, Лађа Бегеј 78 2% р. к. 175—177.50.

Јечам: Бачки и сремски 64 к. д. 130—132.50.

Зоб: Бачка, сремска и славонска к. д. 137.50—140.

Кукуруз: Бачки и сремски к. д. 103—106, Банатски к. д. 102—106.

Брашно: 0гг и 0г к. д. 245—265, број 2 225—245, број 5 205—225, број 6 185—205, број 7 165—175, број 8 115—120.

Мекиње: Бачке, сремске и банатске к. д. 87—89, у јута врећама лађа р. к. 88—90.

Пасуљ: Бачки и сремски бели 2% без вреће к. д. 270—275.

Тенденција: Мирна.

Промет: Средњи.

БЕОГРАДСКА БЕРЗА

Београд, 16 октобра. — Амстердам 297775—296315, Берлин 176995-175608, Беч 85478—84478, Грчки бонови 2935-2865, Брисел 74032—73526, Цирих 143129—142422, Лондон 21614—21409, Лондон прив. клир. 24080—23920, Милано 35811—35503, Њујорк чек 437489-433858, Њујорк кабел 439689—436058, Париз 28969—28825, Праг 18202—18091, Мадрид прив. клир. 575—565, 7% стаб. зајам у Паризу 79 п., 7% инвестициони 78—77 и по—77 и по, 4% аграр 45—44 и по, Ратна штета 342--41 и по—42—40 и по, Аграрна банка 222и по—21—22—21 и по, Милано прив. клир. 30920—30680.

ЦИРИШКА БЕРЗА

Цирих, 16 октобра. — Београд 7, Париз 2024, Лондон 1507 и једна четвртина, Њујорк 307 и једна осмина, Брисел 5167 и по, Милано 2497 и по, Амстердам 20807 и по, Берлин 12355, Беч 5690, Праг 1272, Атина 290, Букурешт 250.

Јавна захвала

Поводом преране смрти мога доброга сина

Воје Трифуновића

академског сликара, овим наричем најтоплију захвалу свима који су ми изјавама саучешћа тешки бол ублажили, нарочито пак благодарим Преосвећеном Господину Епископу Иринеју на топлим речима утехе, затим уредништвима листова на лепим чланцима о моме сину Воји, г. дру Душану Лацковићу лекару, и г. Петру Павасовићу чиновнику банске управе, који су се дирљивим надгробним говорима од покојника опростили, г. г. свештеницима који су на погребу чинодејствовали, Удружењу ратних добровољаца који су свога ратног друга до гроба испратили, као и многобројним пријатељима и поштоваоцима који су венце положили на одар драгог ми сина Воје, испратили га до вечне му куће и са њиом заједно сувама му гроб оросили. Нека је свима још једном хвала и нека одрже у лепој успомени драгог ми покојника.

Нови Сад, 16 окт. 1935.

Ојађена мати удова

Персида Трифуновић

Гвоздена бурад

од 200 литара могу се добити по Дин. 50·— по комаду код

АЛБУС

творница сапуна

НОВИ САД

Број: 26909/1935.

Оглас

Овај уред има на продају два велика строја за рачунање марке „Burroughs" (Борос) 1. строј, модел 246, број 919031, капацитет 11 места 999,000.000.00; 2. строј, модел Ц. 2, бр. 788.889, капацитет 11 места. Први строј је са електричним, а други са ручним погоном.

За први строј платио је уред фабрици 56.851, а за други 49.000 динара. Стројеви су у врло добром стању, без икакве грешке. Стројеви се могу видети сваки дан од 8—13 сати у просторијама овог уреда код гл. књиговође. Писмене понуде прописно таксиране треба послати овом уреду до 10 новембра 1935 са ознаком понудне цене.

Из канцеларије

Окружног уреда за осиг. р. у Новом Саду

Изврш. бр. 283/1935.

Објава о јавној дражби

Потписани судски извршитељ на основу §. 102 зак. чл. 60 1881 објављује, да ће се услед одлуке среског суда у Суботици, донесеног под бр. IV. П. 1213/1935 у корист тражиоца извршења Браћа Руф, трг. бонбона у Суботици, кога заступа др. Хирт Фрања у Суботици, против извршеника за наплату 630 динара главнице и прип. на јавној дражби продавати ниже наведене покретне ствари, писане у записнику о пленидби под бр. IV. И. 241/1935 и процењене на динара 10.420 и то: 14 корпи разних за путовање, 2 бурета затворена, 7 буради боја, 6 свиња мангалица и 2 стелаже велике.

Јавна ће се дражба одржати на дан *24 октобра 1935 у 9 часова пре подне у Оцацима, у улици Краља Александра број 73.*

У Оцацима, дана 7 октобра 1935 г.

Коњовић Ђорђе, суд. изврш.

Градско поглаварство Нови Сад

Број: 49628

8 октобра 1935 г.

Објава

На основу §. 12 Грађевинског Закона, а у вези §§. 8 и 9 за излагање и поновно излагање на увид, објављује се свима заинтересованима, да се предмет измене регулационог плана у Змај Огњеног Вука улици налази у град Техничком одељењу, те се ставља заинтересованима на расположење кроз месец дана, а 15 дана након обнародовања у новинама. Заинтересовани имају права ставити приговоре у року 15 дана по истеку рока јавног увида.

Адам Марко, с. р., потпрет.

СТЕНИЦЕ

и њихова јаја, уништавамо отровним гасовима са гаранцијом, без оштећења намештаја и без мириса. — На позив идемо и у провинцију

Завод за дезинсекцију

Нови Сад, Јеврејска 2. Телеф. 33-57

МАЛИ ОГЛАСИ

СЛОВАЧКА ЕВАНГЕЛИЧКА ЦРКВЕНА ОПШТИНА Нови Сад, издаје под закуп 15 јутара шумске земље, са кућом и споредним зградама. Земља за баштованлук одлична, удаљена од Новог Сада око 6 км. а од друма Нови Сад—Ст. Футог, два минута.

Парк хотел у Суботици

Пружа г. г. путницима чисте, мирне, удобне и јевтине собе. У свакој соби текућа вода. Купатила. Првокласна кујна, јевтин пансион изврсна вина. Телефон бр. 70.

ЗБОГ ПРЕУЗИМАЊА РАЊЕ ХИТНО ПРОДАЈЕМ НОВУ КУЋУ. Опроштена пореза, рента 14%, *Деспота Јована ул. 4.* Упитати у истој кући. *Цена је врло повољна.*

УГЛЕДНО ОСИГУРАВАЈУЋЕ ДРУШТВО тражи сарадника, за Нови Сад и околину. Распитати се у администрацији листа.

ПОСЛОВНА КЊИГА БР. 128/31 од 11/V 1931 издата по занатлијском удружењу Нови Сад, *Јовану Вученовићу* украђена.

Намештај комбинованих

спаваћих соба, ручаоница и дневних соба од најједноставније до најфиније израде по наруџбини израђује

КАРЛО ПАЈДЛЕР

Нови Сад, Браћа Рибникара ул. 42.

КАНАРИЦЕ

првокласне певаче са славујским певањем, а и разне Харцер ролере продаје уз умерене цене — мужјака по 200 дин., а женке за расплод по 50 динара. **ИВАН ЈЕМЕРШИЋ**, пензионер, Грубишно-Поље, Рошта у месту, **Хрватска.** Шаље уз повуку и гаранције за здравље и за живо приспеће. Даје бесплатне савете за неговање и одгој канаринаца. Ако се наручи мужјак и женка заједно или више комада, не рачуна паковање и плаћа поштарину. Свакоме на увид стоји више стотина признаница нарочито из Србије, тако Др. Симић лекар у Београду пише ових дана: „Ја сам са послатом ми птицом више него задовољан. То је паметна птица и чудо од птице. Певач да му нема пара. Пева дању и ноћу, кад год хоћу и по команди. Молим да ми још једног таквог, ма за коју цену повуком пошаљете."

Колико пера трошите у једној години?

Колико Вас то стаје?

Налив пера од 14 кар. злата

35·—, 60·— и 80·— динара.

За квалитет дајемо двогодишњу гаранцију.

У случају да Вам се изгубе пера у вредности од 60 и 80 дин. добијате полицу за осигурање за једну годину од фабрике.

Књиге-ноте, папирна роба, брифпапири и т. д.

Ладислав Виг

књижара, папирница и трговина музикалија

СУБОТИЦА, Главни трг. Телефон 57.

ЈОРГАНЕ

мадраце, отомане, модерних каучева најбољи и најјефтинији су код

Крамер Мартина

тапетар и јорганџије, Јеврејска ул 12.

Никада тако јевтино нећете пазарити, никада се тако добро нећете забављати, никада толико лепоте нећете видети као

у Суботици

од 12 до 20 октобра, за време

јевтине недеље и изложбе

Са возном картом за Суботицу и са легитимацијом „К. 13"

бесплатно путовање натраг!

БИОСКОПИ:

Аполо тон-биоскоп: 17, „Живим и љубим" са тон-журналом.

Одеон тон-биоскоп: 17, „Невидљиви човек" белефилм од Велса.

Кинг (Корзо) тон-биоскоп: 17, „Госпођица поручник" са додатком.

Рекс тон-биоскоп: 17, „Румба"

Ресторан хотела „Слобода": 22, Варијетски програм — Дансинг.

Ресторан „Трговачки дом": 21, Дансинг.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Јелка Шиц, Јеврејска улица (Тел. 21—00)

Владислав Ненадовић, Краља Петра 12 (Тел. 23—95).

*

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Књаз Милош". НОВИ САД, Трифковићев трг 3-I. Телефон 20—20. и 32—42.

Раденска минерална вода

Н. Сад, Футошка 37, Телеф. 33—08

*

ДОПУТОВАЛИ У НОВИ САД

У *хотел „Краљица Марија":* г. г. Јован Нађ, поседник из Старог Бечеја, др. Лазар Бошњак, адв. из Кусића, Никша Пардени, капет. фрегате из Дубровника, Леон Кпез, инж. из Мокровице, Рудолф Јост, сврати-штар из Слатине, Јулије Вирт, трг. из Панчева, Густав Кафка, дир., Лудвиг Вагнер, трг. из Беча, Владислав Корнислер, чин. из Загреба, Адолф Гринбаум, трг. из Харкања, Степко Острочки, трг. путник, др. Елемир Калмар, адв. из Суботице, Армин Хелеб, трг. из Будимпеште, Хинко Мајер, инспектор из Црвенке, Ђула Штајнер, пут. из Мађарске, Петар Новаковић, сконом из Земуна, Василије Евгеничев, чин. из Риге, Мориц Штелил, трг. из Будимпеште, Ђузепе Лути, трг. из Италије, Адолф Ризлер, директор, др. Никола Сингер, адв. из Суботице, Ирен Глас, домаћица из Сенте, др. Ладислав Грабер, адв. из Панчева, Лука Богдановић, јавни бележник.

После годишње скупштине

У недељу 20 о. м. одржаће се прва седница Матице српске, после избора г. Васе Стајића за претседника

У недељу 20 овог месеца у 10 часова пре подне одржаће се прва заједничка седница управног и књижевног одбора Матице српске после годишње скупштине под претседништвом новоизабраног претседника г. Васе Стајића, књижевника и директора гимназије у пензији.

На овој заједничкој седници секретар Матице српске г. др. Никола Милутиновић, реферисаће о раду скупштине Матице српске одржане 30 септембра ове године. Затим ће се редиговати захвалнице на поздравне депеше г. г. Министра Двора, Министра просвете и Бана Дунавске бановине. Извршиће се, осим тога, конституисање чланства, управног одбора.

Одмах после заједничке седнице одржаће се седница управног одбора, на којој ће се изабрати старатељство сиротишта Марије Трандафил. Затим ће се решавати о молби месног одбора Народне одбране у Новом Саду о ступању Матице српске у Савез националних друштава и о молби друштва „Истре", као и о предлогу г. Љубомира Лотића да се новоуписани чланови примају на почетку скупштине, а не на крају, као што се досад практиковало.

Узеће се у разматрање и ефекат нове Уредбе о заштити земљорадника, којом је Матица српска погођена, јер је овом новом Уредбом снижењем камате на 4 и по од сто изгубила у свом потраживању од сељака до 200.000 динара.

После подне у 3 часа одржаће се седница књижевног одбора. На овој седници извршиће се конституисање уређивачког одбора Летописа Матице српске. Решаваће се и о стипендијама и припомоћи за удаваче, а претресаће се и предлог да се поједине расправе штампане у Летопису Матице српске прештампавају у засебне отиске за српске народне универзитете Матице српске.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Бан Дунавске бановине г. Светислав Пауновић отпутовао је данас пре подне службеним послом у Београд.

Војвођанска ливница поднела је градском техничком звању молбу да може изградити нове просторије у својој творници у којима ће сместити специјалне направе и фуруне за емајлирање. Градско поглаварство одобрило је молбу Војвођанске ливнице.

Добровољна пожарна чета приређује у суботу и у недељу у гостиони Кракснер велику забаву уз суделовање Темеринског дилетантског друштва. Том приликом приказаће Темеринци оперету у 3 чина „Магнаш Мишка", на мађарском језику.

Градско техничко одељење издало је дозволу рада текстилној индустрији „Секе" која ће своје постројење подићи у Александра Адамовића улици.

Лицитација за набавку бетонских цеви за изградњу канала у улицама Јосипа Панчића, Косовској, Проте Матијевића, Проте Стаматовића и Филипа Вишњића одржана је јуче у градском техничком одељењу. Пошто лицитацији није приступио довољан број понуђача, то је Градско техничко одељење одредило ограничену лицитацију на коју ће бити позвате поједине фирме.

Данас је пуштен у саобраћај други оправљени градски аутобус тако да ће се сада трећи аутобус подврћи генералној оправци.

Извршни одбор Савеза удружења градских службеника одржао је јуче после подне седницу на којој је донео одлуку да се спроведе организација Градских службеника у свима градовима Дунавске бановине. Одбор је решио да се 3 новембра у Новом Саду одржи главна скупштина Савеза.

25-годишњицу свога културног рада прославиће као што смо јавили, у недељу 20 о. м. новосадска Радничка уметничка група „Радник" са својим оснивачем и сталним хоровођом г. Марком Нешићем. На прослави ће учествовати Уједињена радничка група „Абрашевић" из Београда, Радничко певачко друштво из Вршца, Графички музички збор „Слога" из Новог Сада и остале радничке културне установе. Прослава ће се одржати у великој дворани Радничке коморе. Увече у 8 часова одржаће се забава са програмом и игранком.

ВЕНЧАНИ, РОЂЕНИ И УМРЛИ

Венчани су у току јучерашњег дана у Новом Саду: Данијел Бурајн, бравареки помоћник са Хермином Возар; Стеван Дотлић, ратар са Јулијом Медаков.

Рођени су: Олга, ћерка Франциске Проћур, служавке, женско дете Јаноша Папа, бравара и Матилде Фабијан; мушко дете Катарине Чипок, домаћице; Аница, кћи Катице Имре, раднице; Александар, син Станислава В. Рушника, п. поруч. и Хелене Колчек; Миланка, кћи Радослава Малетића, послужитеља и Милице Башкот.

Умрли су: Михајло Фаркаш, столар, стар 46 година; Емил Меснер, трговац, стар 81 годину; Евица Молнар рођ. Едет, домаћица, стара 48 година; Василка Илић, дете, старо 5 месеци; Аница Имре, дете, старо 1 месец.

Месни одбор Младонемачког покрета код Бана г. Пауновића

Јуче пре подне примљена је код Бана г. Светислава Пауновића депутација Месног одбора младонемачког покрета из Новог Сада.

Депутацију је водио г. др. Никола Хаслингер, вођа земаљског одбора југословенског младонемачког покрета са г. г. Петром Доришћетером, претседником Месног одбора, инжињером Антоном Ритером, потпретседником, поред којих су још били: г. г. др. Стеван Фајер, Михајло Пинтер, Јакоб Бон, Бернхард Хофман, Фридрих Ланг, Антон Румпф, Фрања Кох, апотекар, Јакоб Шмит, Јосиф Ебингер и Хајнрих Рот.

—o—

Основан је Радио-клуб у Новом Саду

На састанку, одржаном 14 о. м. у дворани Матице српске основан је Радио клуб са задатком и циљем, да допринесе развитку и напретку наше домаће радиофоније, и да штити интересе радио претплатника у материјалном погледу, да утиче код надлежних, преко централног Савеза Радио клубова у земљи, на повишење капацитета наших радио станица и прецизног давања програма истих, једном речју да развије делатност у сваком погледу за развитак и напредак радиофоније у домовини.

Управа је изабрана једногласно и то за претседника г. Душан Илин, апотекар, за потпретседника г. Михајло Живковић, за тајника г. Марко Балдић, за благајника Људевит Васпотић, за техничког вођу г. инж. Живојин Аранђеловић а у управни одбор гг. др. Сима Алексић, Владимир Бајук, Максим Илијевић, Ђорђе Павковић и Драгутин Вацић.

Коло Српских сестара приређује у суботу 19 о. м. у 4 часа после подне у зимској дворани хотела „Слобода" своју прву чајанку са игранком. Чист приход ове чајанке намењен је сиромашним породицама. Коло Српских сестара овом чајанком отвара сезону својих приредаба. Управа Кола моли све своје чланице као и остало грађанство, с обзиром на циљ коме је приход приредбе намењен, да у што већем броју посете ову чајанку.

Ослобођење од плаћања порезе на ренте. На предлог г. начелника Одељења пореза I Министар финансија ослободио је од плаћања порезе на ренте Фонд Епархије Бачке и фонд за свештеничке удове и сирочад у Новом Саду.

Пет хиљада динара помоћи поделио је сенат Краљевине Југославије, на молбу Мушке реалне гимназије за радове на изградњи ђачког игралишта.

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Јована Ђорђевића 8. — Власник: ДАКА ПОПОВИЋ, Булевар Краљице Марије 9.
Штампа „Уранија", штампарски завод, Стеве Стевановића 5.